

รายงานสถานการณ์เด็กปฐมวัย เขตสุขภาพที่ 6

จากยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี กรมอนามัยกำหนดทิศทางการขับเคลื่อนนโยบายยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบส่งเสริมและอนามัยสิ่งแวดล้อม ภายใต้แผนพัฒนาสุขภาพแห่งชาติในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564 เพื่อให้ประชาชนมีสุขภาพดี ภาควิชาเครือข่ายและเจ้าหน้าที่มีความสุข ระบบส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมยั่งยืน เป็น 4 ประเด็นยุทธศาสตร์ คือ 1. การส่งเสริมสุขภาพ 5 กลุ่มวัย 2. สร้างความเข้มแข็งระบบอนามัยสิ่งแวดล้อมชุมชนอย่างยั่งยืน 3. อภิบาลระบบส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม และ 4. ปฏิรูประบบงานสูงวัยที่มีสมรรถนะสูง และมีธรรมาภิบาล โดยกรมอนามัยทำหน้าที่ในการสังเคราะห์ ใช้ความรู้ และดูภาพรวม เพื่อกำหนดนโยบายและออกแบบระบบส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม โดยการประสานงาน สร้างความร่วมมือและกำกับดูแลให้เกิดความรับผิดชอบต่อการดำเนินงาน ประกอบกับการประชาคมโลกที่ตกลงร่วมกันใช้กรอบ “การพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)” เพื่อเป็นทิศทางการพัฒนา เป้าหมายข้อ 3 สร้างหลักประกันว่าคนไทยมีชีวิตที่มีสุขภาพดีและส่งเสริมสวัสดิภาพสำหรับคนทุกวัยและมีเป้าหมายร่วมที่สำคัญหลายประเด็น ซึ่งพบว่า การพัฒนาความร่วมมือร่วมสร้างการมีส่วนร่วมของเครือข่ายสร้างความเข้มแข็งทุกภาคส่วนเป็นมาตรการสำคัญในการพัฒนาสุขภาพประชาชน ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี

กรอบแนวคิดการพัฒนางานสตรีและเด็กปฐมวัย ศูนย์อนามัยที่ 6

จากการวิเคราะห์บริบทประชากร พื้นที่ และระบบบริการ พบว่า เขตสุขภาพที่ 6 มี 8 จังหวัด 69 อำเภอ 531 ตำบล มีประชากรตามทะเบียนราษฎร์ จำนวน 6,054,606 คน ตาม TYPEAREA (1,3,4) จำนวน 13,444,420 คน (ที่มา: <https://hdcservice.moph.go.th> :ประชากรทะเบียนราษฎร์ จำแนกรายอายุและเพศ) ซึ่งจากข้อมูล HDC กระทรวงสาธารณสุข ประเด็นบริบทประชากรกลุ่มหญิงตั้งครรภ์และเด็ก พบว่า ปี 2560 – 2562 หญิงตั้งครรภ์มีแนวโน้มลดลง (ปี2560 จำนวน 30,730 ราย ปี2561 จำนวน 27,392 ราย และปี 2562 จำนวน 23,441 ราย) ซึ่งในจำนวนหญิงตั้งครรภ์ที่มาฝากครรภ์ เป็นกลุ่มแม่วัยรุ่น ร้อยละ 25-27 (แม่วัยรุ่น: ปี2560-2562 จำนวน 8,589 ราย, 7,058 ราย และ 6,239 ราย) แต่จากข้อมูลเด็กเกิดมีชีพ เขตสุขภาพที่ 6 กับพบว่า มีแนวโน้มคงที่และ

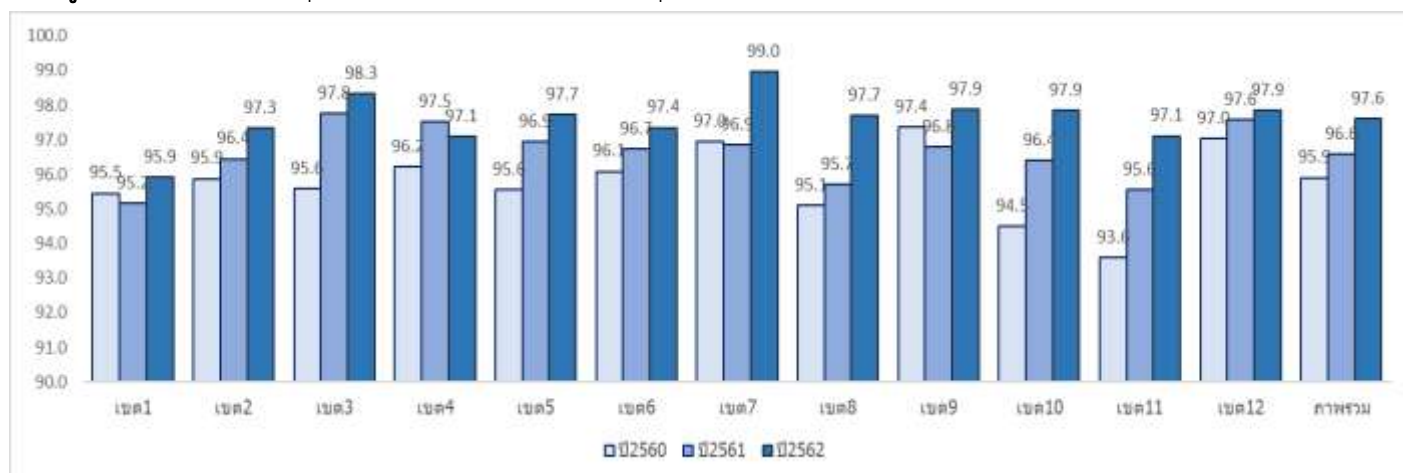
ลดลงปี 2562 (ปี 2560-2562 จำนวน 80,740 ราย, 80,535 ราย และ 75,401 ราย) ในส่วนของบริบทพื้นที่เขตสุขภาพที่ 6 เป็นพื้นที่ EEC ประกอบด้วย 3 จังหวัด ได้แก่ ชลบุรี ระยอง ฉะเชิงเทรา พื้นที่ SEZ ประกอบด้วย 2 จังหวัด ได้แก่ สระแก้ว และตราด นอกจากนี้ยังเป็นเมืองท่องเที่ยว และการเกษตรผลไม้ ซึ่งจากบริบทพื้นที่มีลักษณะเป็นเมืองอุตสาหกรรมจะส่งผลให้หญิงตั้งครรภ์ปกปิด กังวลใจเรื่องรายได้ และไม่มีเวลาไปฝากครรภ์ที่รพ.รัฐ จึงไปฝากครรภ์ที่คลินิก แต่อย่างไรก็ตาม จากข้อมูลการใช้บริการของประกันสังคม ปี 2559 พบว่า มีผู้มาใช้บริการ 51,733 ราย ดังนั้นอาจจะไม่พบปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายฝากครรภ์หรือมาคลอด แต่อาจมีปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายสำหรับการใช้ชีวิตประจำวัน และหลังคลอด ในส่วนของระบบบริการ เขตสุขภาพที่ 6 มีหน่วยบริการโรงพยาบาล 73 แห่ง สถานพยาบาลเอกชน 2,571 แห่ง

จากสถานการณ์ด้านสุขภาพเด็กปฐมวัยเขตสุขภาพที่ 6 เด็กอายุ 0-5 ปี เขตสุขภาพที่ 6 มีแนวโน้มลดลง จากปี 2559 – 2561 ข้อมูลจากประชากรทะเบียนราษฎร จำแนกรายอายุและเพศ เขตสุขภาพที่ 6 ปี 2559-2561 พบว่า ปี 2559 มีเด็กอายุ 0-5 ปีจำนวน 463,961 คน ร้อยละ 7.82 ปี 2560 จำนวน 464,011 ร้อยละ 7.75 และปี 2561 จำนวน 459,537 ร้อยละ 7.59 อัตราตายทารกแรกเกิดอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 28 วัน (เป้าหมายปี 2562 <3.8/1,000) 4.08, 6.88, 4.65 และ 5.32 (ข้อมูลจาก <https://hdcservice.moph.go.th> วันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2562)

จากการประมวลผลการดำเนินการคัดกรองพัฒนาการเด็กตามกลุ่มอายุ special PP ในระบบรายงาน 43 แฟ้ม ตาม <https://hdcservice.moph.go.th> พบว่า เด็กอายุ 0-5 ปี มีพัฒนาการสมวัย ภาพรวมประเทศย้อนหลัง 3 ปี (2560 – 2562) ร้อยละ 95.9, 96.6, 97.6 และ เขตสุขภาพที่ 6 ร้อยละ 96.1, 96.7 และ 97.4 (แผนภูมิที่ 1)

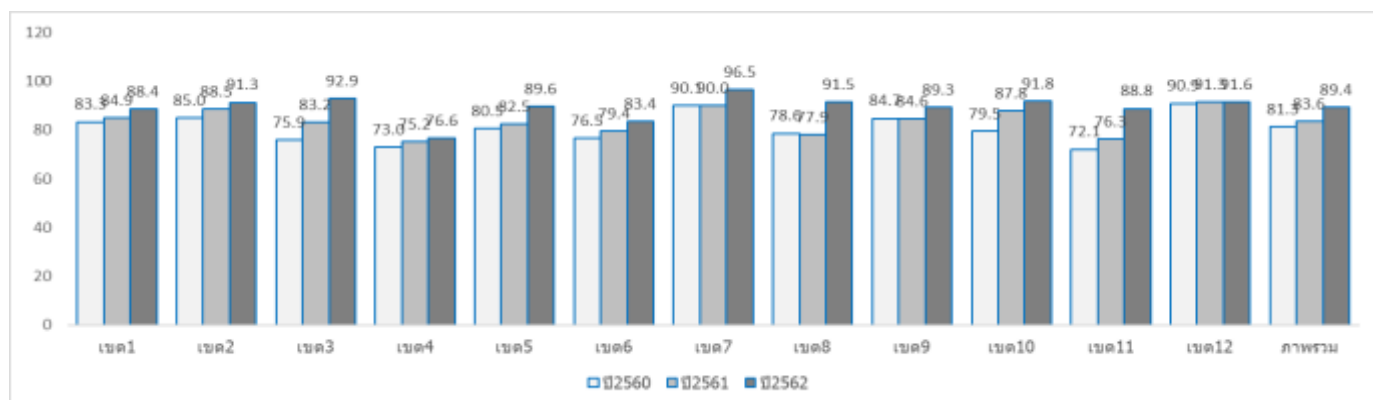
แผนภูมิที่ 1 ร้อยละเด็กอายุ 0-5 ปี มีพัฒนาการสมวัย เขตสุขภาพที่ 6 ปี 2560-2562

ที่มา: ข้อมูลจาก <https://hdcservice.moph.go.th> วันที่ 3 มกราคม 2563

เด็กอายุ 0-5 ปี ได้รับการคัดกรองพัฒนาการเด็ก รายเขตสุขภาพ ปี 2560-2562 พบว่า ผลการดำเนินงานมีแนวโน้มสูงขึ้นแต่ต่ำกว่าค่าเป้าหมาย ร้อยละ 81.3, 83.6 และ 89.4 และเขตสุขภาพที่ 6 ผลการดำเนินงานมีแนวโน้มสูงขึ้น ร้อยละ 76.5, 79.4 และ 83.4 (แผนภูมิที่ 2)

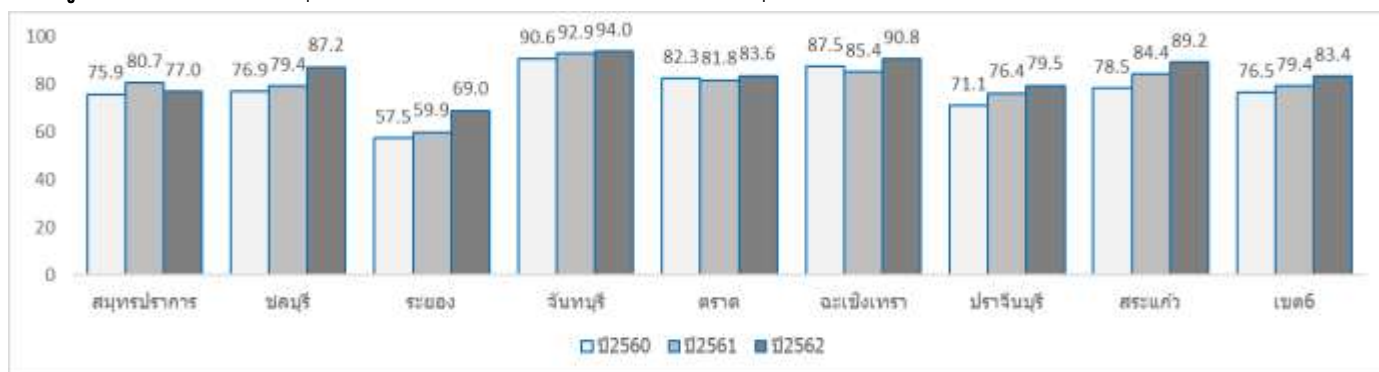
แผนภูมิที่ 2 ร้อยละเด็กอายุ 0-5 ปี ได้รับการคัดกรองพัฒนาการ รายเขตสุขภาพ ปี 2560-2562

ที่มา: ข้อมูลจาก <https://hdcservice.moph.go.th> วันที่ 3 มกราคม 2563

เด็กอายุ 0-5 ปี ได้รับการคัดกรองพัฒนาการเด็ก เขตสุขภาพที่ 6 ปี 2560-2562 (ต.ค.-พ.ค.) พบว่า ต่ำกว่าค่าเป้าหมายแต่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น พบว่าจังหวัดที่มีผลการดำเนินงานสูงกว่าค่าเป้าหมาย ร้อยละ 90 ตั้งแต่ปี 2560-2562 ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี (แผนภูมิที่ 3)

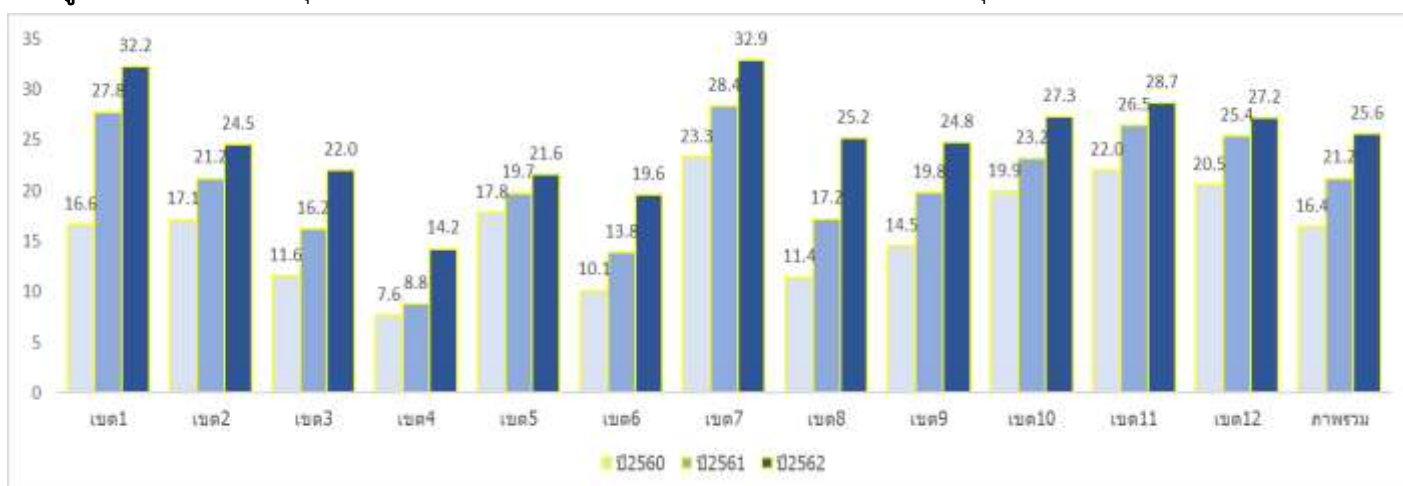
แผนภูมิที่ 3 ร้อยละเด็กอายุ 0-5 ปี ได้รับการคัดกรองพัฒนาการ เขตสุขภาพที่ 6 ปี 2560-2562

ที่มา: ข้อมูลจาก <https://hdcservice.moph.go.th> วันที่ 3 มกราคม 2563

เด็กอายุ 0-5 ปี ได้รับการคัดกรองพัฒนาการพบสงสัยล่าช้า รายเขตสุขภาพ ปี 2560-2562 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นสูงกว่าค่าเป้าหมายในปี 2561 ร้อยละ 16.4, 21.2 และ 25.6 และเขตสุขภาพที่ 6 มีผลการดำเนินงานมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นแต่ต่ำกว่าค่าเป้าหมาย ร้อยละ 10.1, 13.8 และ 19.6 (แผนภูมิที่ 4)

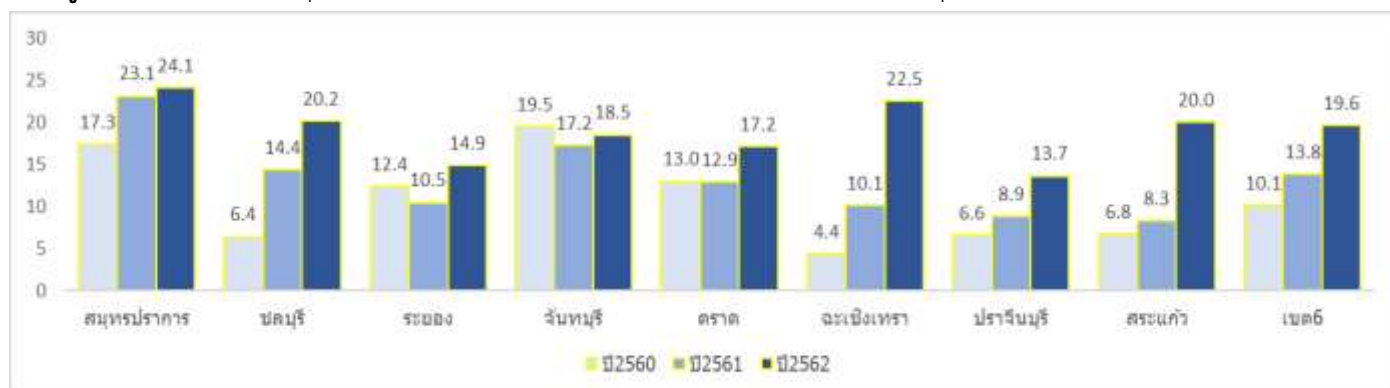
แผนภูมิที่ 4 ร้อยละเด็กอายุ 0-5 ปี ได้รับการคัดกรองพัฒนาการ พบสงสัยล่าช้า รายเขตสุขภาพ ปี 2560-2562

ที่มา: ข้อมูลจาก <https://hdcservice.moph.go.th> วันที่ 3 มกราคม 2563

เด็กอายุ 0-5 ปี ได้รับการคัดกรองพัฒนาการพบสงสัยล่าช้า เขตสุขภาพที่ 6 ปี 2560-2562 ผลการดำเนินงานต่ำกว่าค่าเป้าหมายแต่มีแนวโน้มสูงขึ้น ปี 2562 พบว่า จังหวัดที่มีผลการดำเนินงานสูงกว่าค่าเป้าหมาย ร้อยละ 20 ตั้งแต่ปี 2561- 2562 ได้แก่ จังหวัดสมุทรปราการ (แผนภูมิที่ 5)

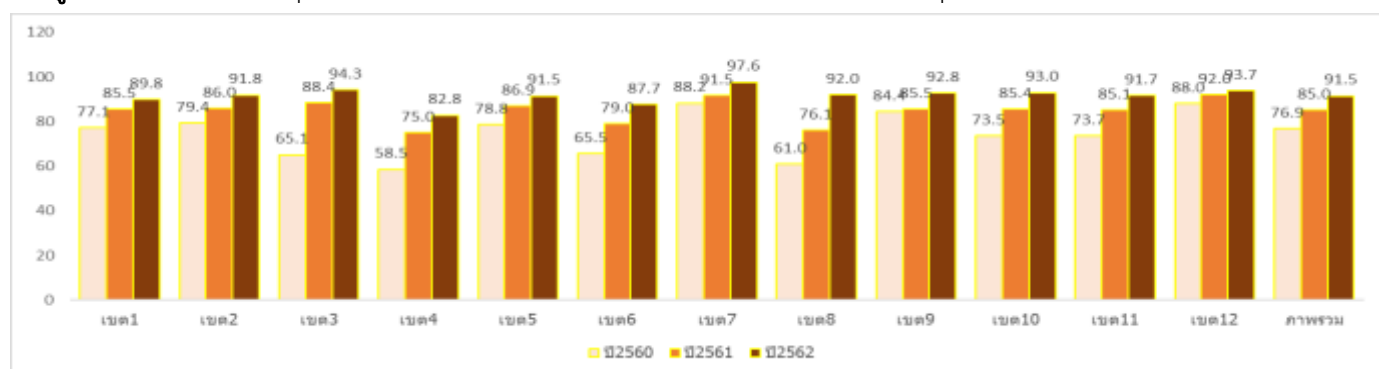
แผนภูมิที่ 5 ร้อยละเด็กอายุ 0-5 ปี ได้รับการคัดกรองพัฒนาการ พบสงสัยล่าช้า เขตสุขภาพที่ 6 ปี 2560-2562

ที่มา: ข้อมูลจาก <https://hdcservice.moph.go.th> วันที่ 3 มกราคม 2563

เด็กอายุ 0-5 ปี ได้รับการคัดกรองพัฒนาการพบสงสัยล่าช้าได้รับการติดตาม รายเขตสุขภาพ ปี 2560-2562 มีแนวโน้มสูงขึ้น ร้อยละ 76.9, 85.0 และ 91.5 และเขตสุขภาพที่ 6 มีผลการดำเนินงานมีแนวโน้มสูงขึ้นแต่ต่ำกว่าค่าเป้าหมาย (แผนภูมิที่ 6)

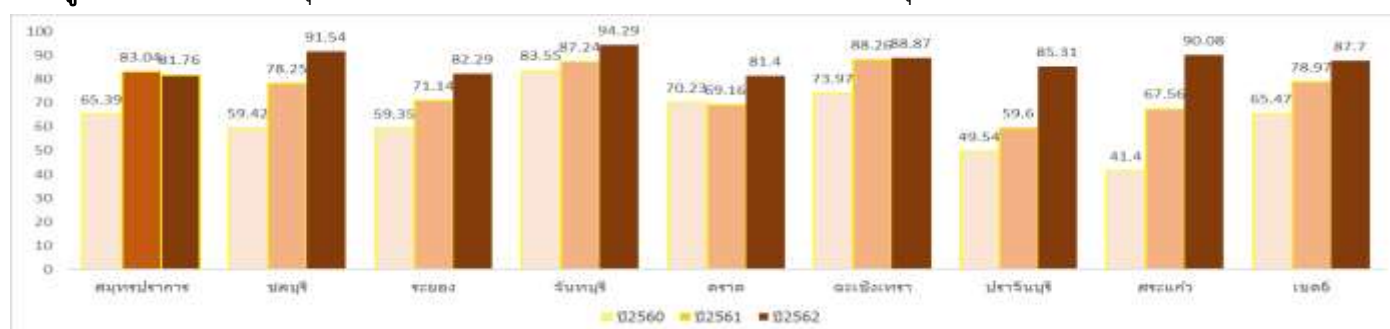
แผนภูมิที่ 6 ร้อยละเด็กอายุ 0-5 ปี ที่มีพัฒนาการสงสัยล่าช้าได้รับการติดตาม รายเขตสุขภาพ ปี 2560-2562

ที่มา: ข้อมูลจาก <https://hdcservice.moph.go.th> วันที่ 3 มกราคม 2563

เด็กอายุ 0-5 ปี ได้รับการคัดกรองพัฒนาการพบสงสัยล่าช้าได้รับการติดตาม เขตสุขภาพที่ 6 ปี 2560-2562 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นแต่ต่ำกว่าค่าเป้าหมาย และปี 2562 จังหวัดที่มีผลการดำเนินงานได้สูงกว่าค่าเป้าหมายร้อยละ 90 ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ชลบุรี และสระแก้ว (แผนภูมิที่ 7)

แผนภูมิที่ 7 ร้อยละเด็กอายุ 0-5 ปี ที่มีพัฒนาการสงสัยล่าช้าได้รับการติดตาม เขตสุขภาพที่ 6 ปี 2560-2562

ที่มา: ข้อมูลจาก <https://hdcservice.moph.go.th> วันที่ 3 มกราคม 2563

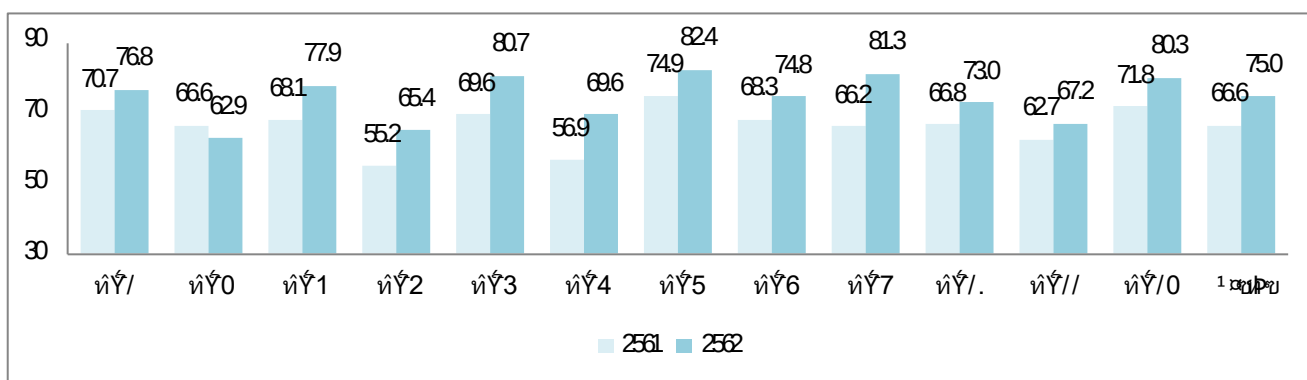

ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาการเด็ก

- ภาวะโภชนาการ

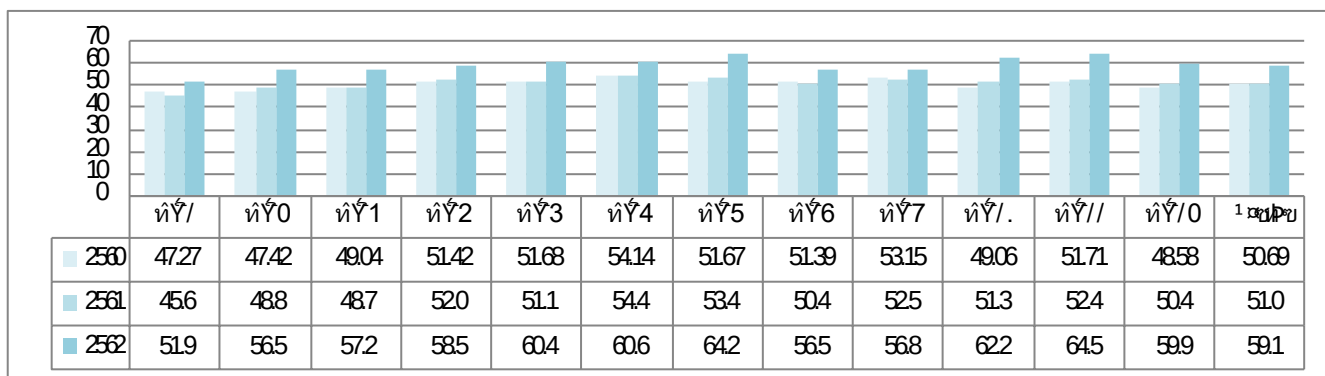
ข้อมูลด้านโภชนาการ พบว่า เด็กอายุน้อยกว่า 6 ปี ได้รับการเฝ้าระวังประเมินภาวะโภชนาการ (ไตรมาสที่ 2) ปี2561-2562 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ร้อยละ 66.6 และ 75.0 (แผนภูมิที่ 8) ภาวะโภชนาการสูงสมส่วนมีแนวโน้มคงที่ แต่สูงขึ้นใน ปี 2562 จากข้อมูลพบว่า เขตสุขภาพที่ 6 มีเด็กสูงสมส่วนสูงกว่าค่าเป้าหมาย ตั้งแต่ ปี2560-2562 (แผนภูมิที่9)

แผนภูมิที่ 8 ร้อยละเด็กอายุน้อยกว่า 6 ปี ได้รับการเฝ้าระวังคัดกรองภาวะโภชนาการ รายเขตสุขภาพ ปี 2561 และ 2562 (ไตรมาสที่ 2)

ที่มา: ข้อมูลจาก <https://hdcservice.moph.go.th> วันที่ 10 กรกฎาคม 2562

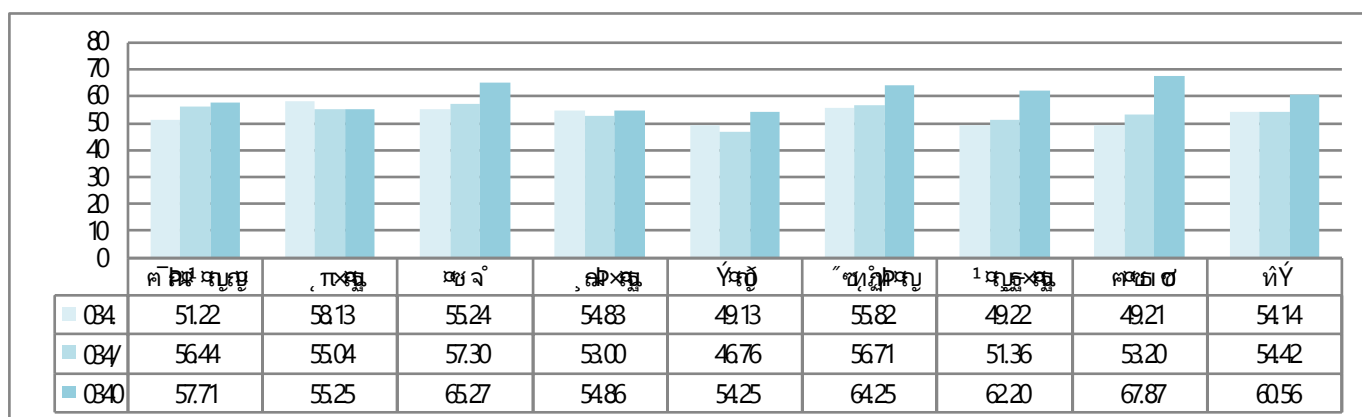
แผนภูมิที่ 9 ร้อยละเด็กอายุน้อยกว่า 6 ปี สูงดีสมส่วน รายเขตสุขภาพ ปี 2560, 2561 และ 2562 (ไตรมาสที่ 2)

ที่มา: ข้อมูลจาก <https://hdcservice.moph.go.th> วันที่ 10 กรกฎาคม 2562

เด็กอายุน้อยกว่า 6 ปี ได้รับการเฝ้าระวังประเมินภาวะโภชนาการ (ไตรมาสที่2) ปี2560 - 2562 มีภาวะโภชนาการสูงสมส่วน แนวโน้มคงที่ แต่สูงขึ้นใน ปี 2562 จากข้อมูลพบว่า เขตสุขภาพที่ 6 มีเด็กสูงสมส่วนสูงกว่าค่าเป้าหมาย ตั้งแต่ ปี2560-2562 ร้อยละ 54.14, 54.42 และ 60.56 (แผนภูมิที่10)

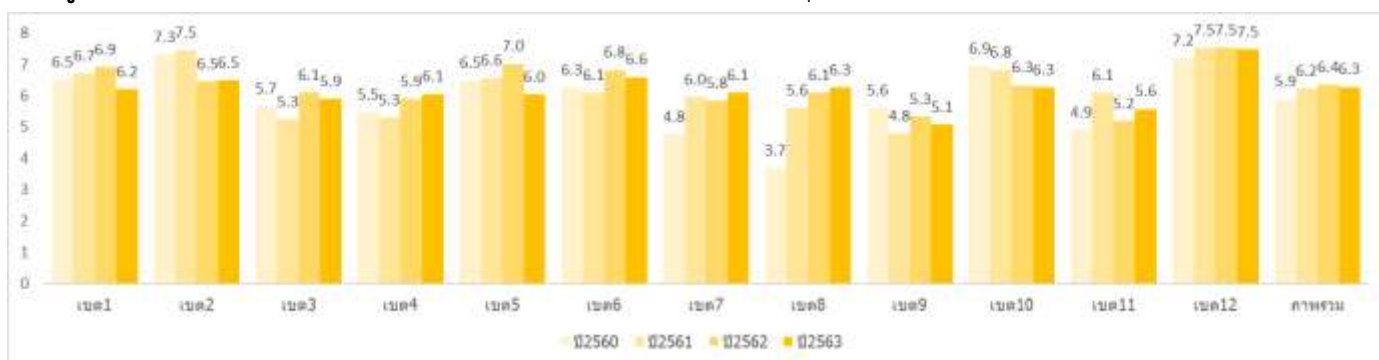
แผนภูมิที่ 10 ร้อยละเด็กอายุน้อยกว่า 6 ปี สูงดีสมส่วน รายเขตสุขภาพ ปี 2560, 2561 และ 2562 (ไตรมาสที่ 2)

ที่มา: ข้อมูลจาก <https://hdcservice.moph.go.th> วันที่ 10 กรกฎาคม 2562

ทารกแรกเกิดน้ำหนักน้อยกว่า 2,500 กรัม รายเขตสุขภาพ ปี 2560-2563 มีแนวโน้มคงที่ ต่ำกว่าค่าเป้าหมาย(ร้อยละ 7)ร้อยละ 5.9, 6.2, 6.4 และ 6.3 (แผนภูมิที่ 11)

แผนภูมิที่ 11 ร้อยละทารกแรกเกิดน้ำหนักน้อยกว่า 2,500 กรัม รายเขตสุขภาพ ปี 2560-2563

ที่มา: ข้อมูลจาก <https://hdcservice.moph.go.th> วันที่ 3 มกราคม 2563

ทารกแรกเกิดน้ำหนักน้อยกว่า 2,500 กรัม เขตสุขภาพที่ 6 ปี 2560-2563 แนวโน้มคงที่ ต่ำกว่าค่าเป้าหมาย (ร้อยละ 7) ร้อยละ 6.3, 6.1, 6.83 และ 6.6 พบว่า จังหวัดตราดมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น และจังหวัดสมุทรปราการ ปราจีนบุรี ผลการดำเนินงานมีแนวโน้มลดลง (แผนภูมิที่ 12)

แผนภูมิที่ 12 ร้อยละทารกแรกเกิดน้ำหนักน้อยกว่า 2,500 กรัม เขตสุขภาพที่ 6 ปี 2560-2563

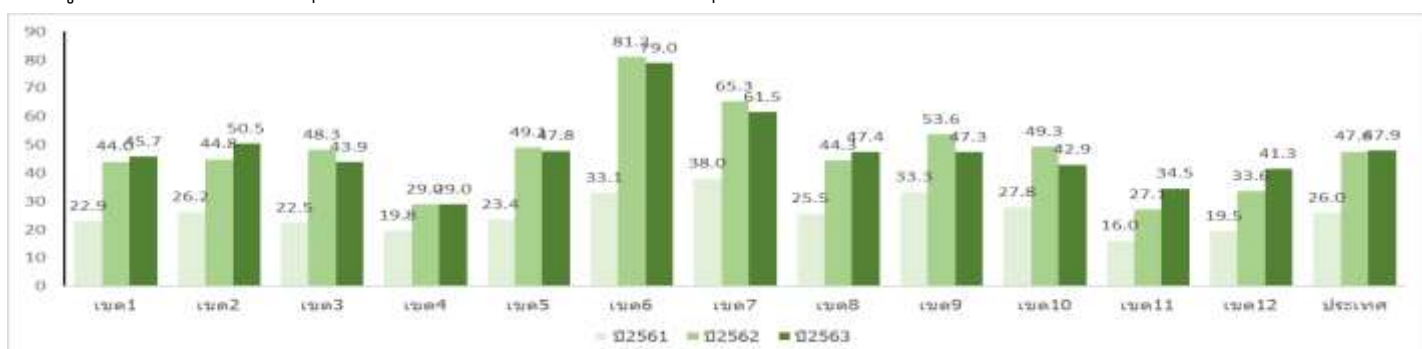
ที่มา: ข้อมูลจาก <https://hdcservice.moph.go.th> วันที่ 3 มกราคม 2563

- Iodine deficiency

การเฝ้าระวังภาวะขาดไอโอดีนซึ่งมีความสำคัญในการผลิตไทรอยด์ฮอร์โมน มีความจำเป็นต่อการทำงานของร่างกายโดยเฉพาะเซลล์สมองของทารกตั้งแต่ในครรภ์จนถึงอายุ 2-3 ปี หากขาดสารไอโอดีนจะทำให้สมองเจริญเติบโตไม่เต็มที่ ลดความเฉลียวฉลาด (ไอคิว) หรือระดับสติปัญญาของเด็กได้ถึง 10-15 จุด จากรายงานการดำเนินงานโครงการควบคุม และป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน(ตุลาคม 2559 - เมษายน 2561) พบว่า การเฝ้าระวังภาวะไอโอดีนหญิงตั้งครรภ์ เขตสุขภาพที่ 6 ปี 2557- 2559 พบค่ามัธยฐานไอโอดีนในปัสสาวะ 183.8, 164.8 และ 176.8 (ขาด : <150, เพียงพอ:150-249) พบว่า ปี 2559 จังหวัดจันทบุรี ค่ามัธยฐานไอโอดีนในปัสสาวะต่ำกว่ามาตรฐาน 146.6 ไมโครกรัมต่อลิตร ปี 2557 สุ่มตรวจความครอบคลุมของการใช้เกลือเสริมไอโอดีนที่ได้คุณภาพในครัวเรือน(20-40 พีพีเอ็ม) (เป้าหมาย>ร้อยละ 90)พบ จังหวัดตราด ร้อยละ80 จังหวัดชลบุรีและจันทบุรี ร้อยละ 76.7 และจังหวัดสระแก้ว ร้อยละ 70 ประเทศ ร้อยละ73.0 ปี2558 จังหวัดฉะเชิงเทรา ร้อยละ51.6 ประเทศ ร้อยละ 65.2 ปี2559 จังหวัดระยอง ร้อยละ67.7 ประเทศ ร้อยละ69.4 ปี 2559-2561

- Iron-deficiency anemia : การส่งเสริมป้องกันภาวะโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็ก

ปี 2561-2562 เด็กอายุ 6 เดือน – 5 ปี ได้รับยาน้ำเสริมธาตุเหล็ก ต่ำกว่าค่าเป้าหมาย(ร้อยละ 70) ร้อยละ 26.0, 47.6 และ 47.9 (แผนภูมิที่ 13) ซึ่งในปี 2562 พบว่าเขตสุขภาพที่ 6 มีผลการดำเนินงานสูงกว่าค่าเป้าหมาย เนื่องจากเขตสุขภาพที่ 6 มีการดำเนินงานโครงการ“วิตามินเสริมธาตุเหล็ก เด็กไทยอายุ 6 เดือน – 5 ปี” แผนภูมิที่13 ร้อยละเด็กอายุ 6 เดือน – 5 ปี ได้รับยาน้ำเสริมธาตุเหล็ก ปี 2561-2563

ที่มา: ข้อมูลจาก <https://hdcservice.moph.go.th> วันที่ 3 มกราคม 2563

ผลการดำเนินงานโครงการ“วิตามินเสริมธาตุเหล็ก เด็กไทยอายุ 6 เดือน – 5 ปี”พบว่า เด็ก 0-2 ปี ได้รับบริการยาน้ำเสริมธาตุเหล็ก 115,881 ครั้ง ร้อยละ88.21 บริการให้การปรึกษา 96,628 ครั้ง ร้อยละ76.12 เจาะ Hct 22,909 ครั้ง ร้อยละ53.20 พบความชุกภาวะโลหิตจางระดับปานกลาง 22.2 (แผนภูมิที่ 14)

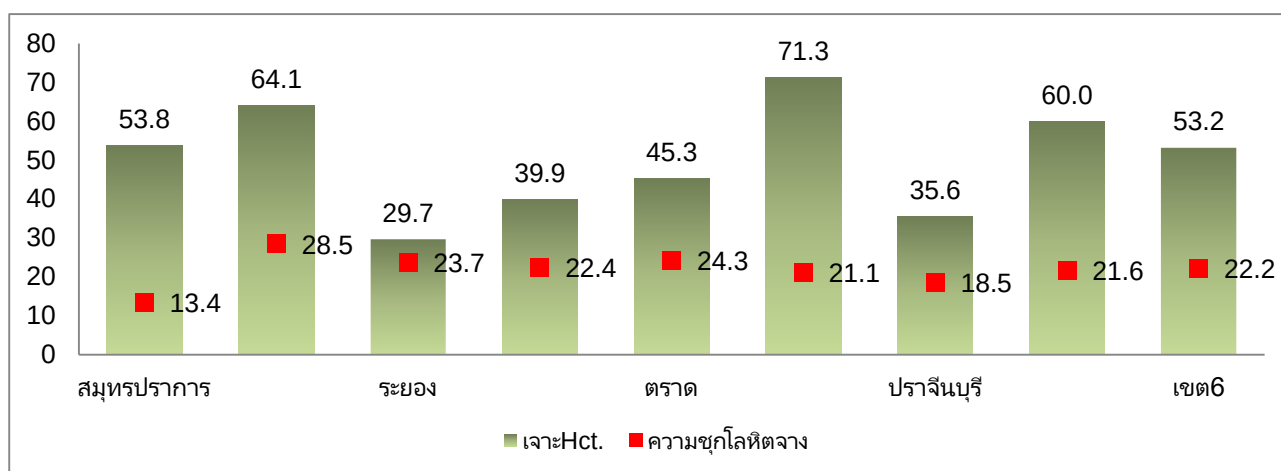
จังหวัด	จ่ายยา		ปรึกษา		เจาะ Hct.	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สมุทรปราการ	23,512	89.72	20,164	78.80	4,484	53.79
ชลบุรี	30,209	89.63	28,378	86.21	7,194	64.07
ระยอง	10,009	71.33	7,437	54.80	1,465	29.68
จันทบุรี	10,124	85.10	7,231	62.45	1,472	39.92

ตราด	4,654	89.74	3,906	76.78	773	45.34
ฉะเชิงเทรา	14,120	94.55	10,948	77.31	3,510	71.25
ปราจีนบุรี	10,604	89.37	7,698	69.16	1,362	35.55
สระแก้ว	12,649	93.42	10,866	84.22	2,649	59.99
เขต	115,881	88.21	96,628	76.12	22,909	53.20

ที่มา : ข้อมูลตามโครงสร้าง 43 แฟ้ม มาตรฐาน (HDC on cloud จ.ชลบุรี)ประมวลผล 25 มิถุนายน 2562

แผนภูมิที่14 แสดงความชุกภาวะโลหิตจาง เด็กอายุ 6 เดือน – 1 ปี ปี 2562

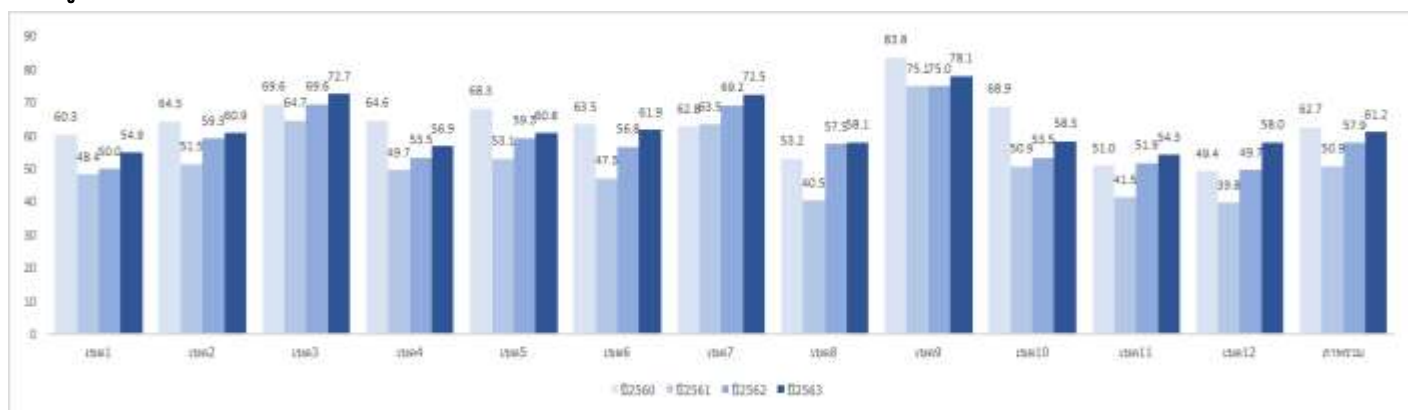

ระดับปัญหาโลหิตจาง	ความชุกโลหิตจาง	เกณฑ์การประเมินปัญหาโลหิตจางในกลุ่มประชากร (เชิงสาธารณสุข) ที่มา : Iron Deficiency Anemia Assessment, Prevention, and Control. WHO 2001
รุนแรง	≥ 40	
ปานกลาง	20 - 39.9	
เล็กน้อย	5 - 19.9	
ปกติ	≤ 4.9	

ที่มา : ข้อมูลตามโครงสร้าง 43 แฟ้ม มาตรฐาน (HDC on cloud จ.ชลบุรี) ประมวลผล 25 มิถุนายน 2562

ปัจจัยป้องกันที่มีผลต่อพัฒนาการเด็ก : Breastfeeding พบว่า ปี2560- 2563 เด็กแรกเกิด - ต่ำกว่า 6 เดือน กินนมแม่อย่างเดียว สูงกว่าค่าเป้าหมาย(เป้าหมายร้อยละ 50) ร้อยละ 62.7, 50.9, 57.9 และ61.2 (แผนภูมิที่15)

แผนภูมิที่ 15 แสดงร้อยละเด็กแรกเกิด - 6 เดือน กินนมแม่อย่างเดียว ปี 2560 -2563

ที่มา: ข้อมูลจาก <https://hdcservice.moph.go.th> วันที่ 3 มกราคม 2563

ประเด็นสำคัญที่เป็นความเสี่ยงต่อการทำให้การขับเคลื่อนนโยบายหรือการดำเนินงานไม่ประสบความสำเร็จ (Key Risk Area/ Key Risk Factor) ซึ่งได้จากการวินิจฉัย ประมวล วิเคราะห์ สังเคราะห์ จากการติดตาม

มาตรการดำเนินงาน ในพื้นที่	สรุปประเด็นสำคัญ (ผลการดำเนินงาน/กลไกการดำเนินงาน/ ความเสี่ยงจากการตรวจติดตาม)	ผลลัพธ์ (small success)
ประเด็นที่มุ่งเน้น 1 : - เด็กอายุ 0-5 ปี ได้รับการคัดกรองพัฒนาการเด็ก (ความครอบคลุม) ร้อยละ 90 - เด็กอายุ 0-5 ปี พบพัฒนาการสงสัยล่าช้า ร้อยละ 20 - เด็กอายุ 0-5 ปี ที่มีพัฒนาการสงสัยล่าช้าได้รับการติดตาม ร้อยละ 90 - เด็กอายุ 0-5 ปี สูงดีสมส่วน ร้อยละ 57		
1. ขับเคลื่อนโดยกลไกในพื้นที่ 2. ส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ 3. ขับเคลื่อนนโยบายมหัศจรรย์ 1,000 วันแรกของชีวิต 4. สร้างความรอบรู้ด้านพัฒนาการเด็กปฐมวัยแก่ครอบครัว	ปี 2562 เขตสุขภาพที่ 6 มีการขับเคลื่อนกลไก MCH Board ระดับเขต จังหวัด และคปสอ.ระดับอำเภอ รวมถึงสนับสนุนข้อมูลการดำเนินงานร่วมกับคณะอนุกรรมการพัฒนาเด็กปฐมวัยจังหวัดอย่างต่อเนื่อง การบูรณาการภาคสังคมเพื่อขับเคลื่อนนโยบายมหัศจรรย์ 1,000 วันพบว่า ผลลัพธ์การดำเนินงานยังไม่เป็นไปตามเป้าหมาย แต่อย่างไรก็ตาม	- เด็กอายุ 0-5 ปี ได้รับการคัดกรองพัฒนาการเด็ก ปี 2560-2562 (ต.ค.-มิ.ย.) พบว่า ต่ำกว่าค่าเป้าหมาย แต่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ร้อยละ 77.9, 81.43 และ 86.97 พบว่า จังหวัดจันทบุรี ฉะเชิงเทรา และจังหวัดสระแก้ว มีผลการดำเนินงานสูงกว่าค่าเป้าหมายมาตั้งแต่ปี 2560 เนื่องจากมีระบบการติดตามที่มีประสิทธิภาพ

มาตรการดำเนินงาน ในพื้นที่	สรุปประเด็นสำคัญ (ผลการดำเนินงาน/กลไกการดำเนินงาน/ ความเสี่ยงจากการตรวจติดตาม)	ผลลัพธ์ (small success)
	การขับเคลื่อนระดับพื้นที่ที่มีการสื่อสาร สร้างการรับรู้ การดำเนินงานส่วนใหญ่มี กระบวนการพัฒนามาจากตำบลพัฒนาการดี เริ่มที่นมแม่ ตำบลสูงดีสมส่วน ส่งผลให้มี นวัตกรรมที่มีความหลากหลายในระดับพื้นที่ หากมีการรวบรวมบันทึกนวัตกรรม สร้าง กระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และถ่ายทอด รวมถึงสนับสนุนโรงเรียนนวัตกรรม/แหล่ง เรียนรู้จะส่งผลให้ประชาชนทั้งในและนอก พื้นที่ เข้ามาร่วมเรียนรู้ รับรู้ ตระหนักเห็นถึง ความสำคัญของการพัฒนาคน ชุมชน ร่วม สร้างเด็ก สร้างชาติ การพัฒนาระบบการเฝ้าระวัง พัฒนาการเด็ก ด้วยเครื่องมือ DSPM ปี 2558-2562 พบว่า ยังไม่ถึงค่าเป้าหมายแต่มี แนวโน้มเพิ่มขึ้น ส่วนของผู้ให้บริการได้รับ การพัฒนาศักยภาพ มีระบบการติดตาม ช่วยเหลือ โดยมีทีมพี่เลี้ยงระดับอำเภอ จังหวัด ส่งผลให้ผู้ให้บริการเข้าใจและให้ ความสำคัญกับคุณภาพการคัดกรอง พบ สงสัยล่าช้า และการส่งต่อ แต่ยังพบว่าระบบ การนำเข้าข้อมูลไม่ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย เนื่องจาก พื้นที่เขตสุขภาพที่ 6 มีความ หลากหลายและเป็นเมืองอุตสาหกรรม ประชากรมีการเคลื่อนย้ายอยู่ตลอด การจัดการปัจจัยที่มีผลต่อพัฒนาการ เด็ก ของเขตสุขภาพที่ 6 มีการขับเคลื่อนการ ดำเนินงานด้วยงานวิจัย/วิชาการ สนับสนุน การดำเนินงานโครงการ“วิตามินเสริมธาตุ เหล็ก เด็กไทยอายุ 6 เดือน–5 ปี” ส่งผลลัพธ์	- เด็กอายุ 0-5 ปี ปี ได้รับการคัดกรอง พัฒนาการพบสงสัยล่าช้า เขตสุขภาพที่ 6 ปี 2560-2562 (ต.ค.-มิ.ย.) พบว่าต่ำ กว่า ค่าเป้าหมาย แต่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ร้อยละ 9.78, 13.68 และ 19.37 พบว่าจังหวัดที่มีผลการดำเนินงานสูง กว่าค่าเป้าหมาย(ร้อยละ 20) ได้แก่ จังหวัดสมุทรปราการ ร้อยละ 24.71 จังหวัดชลบุรี ร้อยละ 20.14 จังหวัด ฉะเชิงเทรา ร้อยละ 22.09 - เด็กอายุ 0-5 ปี ได้รับการคัดกรอง พัฒนาการพบสงสัยล่าช้าได้รับการ ติดตาม เขตสุขภาพที่ 6 ปี 2560-2562 (ต.ค.-มิ.ย.) มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น แต่ต่ำกว่าค่าเป้าหมาย ร้อยละ 67.98, 81.68 และ 84.72 พบว่าจังหวัดที่มีผล การดำเนินงานได้สูงกว่าค่าเป้าหมายคือ จังหวัดจันทบุรี ร้อยละ 93.80 และ จังหวัดสระแก้ว ร้อยละ 84.72 - เด็กอายุน้อยกว่า 6 ปีเขตสุขภาพที่ 6 ได้รับการเฝ้าระวังประเมินภาวะ โภชนาการ (ไตรมาสที่ 3) ปี2561 – 2562 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ร้อยละ 55.19, 62.68 เด็ก 0-5 ปี สูงสมส่วน เพิ่มขึ้น เล็กน้อย ร้อยละ 52.31, 52.45 และ 61.05 และจังหวัดในเขตสุขภาพที่ 6 ส่วนใหญ่ผ่านเกณฑ์ค่าเป้าหมาย

มาตรการดำเนินงาน ในพื้นที่	สรุปประเด็นสำคัญ (ผลการดำเนินงาน/กลไกการดำเนินงาน/ ความเสี่ยงจากการตรวจติดตาม)	ผลลัพธ์ (small success)
	ให้เด็กอายุ 6 เดือน – 5 ปี ได้รับยาล้างเสริมธาตุเหล็ก ร้อยละ 80.39 แต่ทั้งนี้การจัดการปัจจัยยังคงมีอีกหลายประเด็นที่สำคัญที่ต้องดำเนินการ เช่น โภชนาการ ไอโอดีน เป็นต้น	
ประเด็นที่มุ่งเน้น 2 : เด็กอายุ 0-5 ปี พัฒนาการล่าช้าได้รับการกระตุ้นพัฒนาการด้วย TEDA4I ร้อยละ 60		
1)ระบบการติดตามเด็กพัฒนาการล่าช้าเข้าสู่บริการและมารับบริการกระตุ้นพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง 2)การบันทึกข้อมูลในระบบ HDC และข้อมูลเด็กพัฒนาการล่าช้าแล้วได้รับการกระตุ้นพัฒนาการด้วย TEDA4I 3)การรายงานผลข้อมูลเด็กปฐมวัยที่ได้รับการคัดกรองแล้วพบว่ามีการพัฒนาการล่าช้าแล้วได้รับการกระตุ้นพัฒนาการด้วย TEDA4I 4)การเยี่ยมเสริมพลังการดำเนินงานตามแผนฯ และส่งคืนข้อมูลแก่พื้นที่ 5)สนับสนุนเครื่องมือ TEDA4I ในการกระตุ้นพัฒนาการ	1. จังหวัดมีการติดตามเด็กพัฒนาการล่าช้าผ่านกลุ่มไลน์เพื่อให้สามารถนำเด็กเข้าสู่ระบบการกระตุ้นพัฒนาการได้อย่างครอบคลุมและทันเวลาที่กำหนด 2. มีการติดตามผลการบันทึกข้อมูลผ่าน Data_Exchange โดยผู้ที่ได้รับมอบหมายของแต่ละจังหวัด เพื่อเป็นการทวนสอบข้อมูลให้ถูกต้องก่อนส่งออกข้อมูลไปตามระบบ 3. มีการติดตามเยี่ยมเสริมพลังโดยบูรณาการกับงานอนามัยแม่และเด็กเพื่อให้เกิดการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ	1. ภาพรวมของเขตในการติดตามกระตุ้นพัฒนาการเด็กที่มีพัฒนาการล่าช้ามีแนวโน้มสูงขึ้น ร้อยละ 40.84

ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

ปัญหา/อุปสรรค/ปัจจัยที่ทำให้การดำเนินงานไม่บรรลุวัตถุประสงค์	ข้อเสนอแนะที่ให้ต่อหน่วยรับตรวจ	สิ่งที่ผู้ทำหน้าที่ตรวจราชการรับไป ประสาน หรือ ดำเนินการต่อ
1. ระบบการบริหารจัดการและขับเคลื่อนการดำเนินงาน 2. ระบบบริการที่มีคุณภาพ	- พัฒนาระบบการเฝ้าระวัง/คัดกรองพัฒนาการเด็ก เพื่อสนับสนุนเครือข่ายครูพี่เลี้ยง ครูปฐมวัย - สร้างความเข้มแข็งให้กลุ่มแม่ ครอบครัว ชุมชน มีความตระหนักเพื่อจัดการสุขภาพตนเองได้ เช่น ขยายโปรแกรมโรงเรียนพ่อแม่, Key message, สนับสนุนการสร้าง HL ผ่าน ๔ อย่างเพื่อสร้างลูก, บางด้วนโมเดล, Child Development CHONBURI MODEL - สนับสนุนการดำเนินงานตามมาตรฐานบริการอนามัยแม่และเด็กอย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ ระบบส่งต่อ, พัฒนาศักยภาพบุคลากรที่มีการปรับเปลี่ยนใหม่ - ถอดบทเรียนกระบวนการ และผลลัพธ์เพื่อปรับระบบบริการด้านการติดตามของพี่เลี้ยง(Coach, mentor) - สนับสนุน ประสานความร่วมมือการจัดการบริการของสถานบริการนอกกระทรวงสาธารณสุขทั้งภาครัฐนอกสังกัด และภาคเอกชน ให้เพิ่มมากขึ้น	- พัฒนาระบบการจัดการข้อมูลให้มีประสิทธิภาพ เพื่อสนับสนุนการวิเคราะห์ผลกรดำเนินงานและสามารถติดตามได้ตรงประเด็น
1. การบันทึกข้อมูลการกระตุ้นพัฒนาการเด็กล่าช้าด้วย TEDA4I	1. ทบทวนแนวทางในการบันทึกข้อมูล และสื่อสารทำความเข้าใจระหว่างผู้รับผิดชอบงานกระตุ้นพัฒนาการและงานสารสนเทศ 2. สนับสนุนและบริหารจัดการเพื่อเพิ่มการเข้าถึงบริการกระตุ้นพัฒนาการ และบันทึกข้อมูลให้ทันเวลาที่กำหนด	1. ขยายเวลาในการบันทึกข้อมูล

นวัตกรรมที่สามารถเป็นแบบอย่าง

ระดับเขต : โครงการ “วิตามินเสริมธาตุเหล็ก เด็กไทยอายุ 6 เดือน – 5 ปี”

ระดับจังหวัด :

- 1) ชลบุรี “Child development CHONBURI MODEL ”
- 2) ระยอง “Executive Functions (EF) มาบตาพุด ระยอง”
- 3) ตราด “การมีส่วนร่วม ต.พัฒนาการเด็กดีเริ่มที่นมแม่” ต.ช้างทูน อ.บ่อไร่ จ.ตราด
- 4) จันทบุรี
  - “ระบบการเฝ้าระวังคัดกรองพัฒนาการเด็กปฐมวัย” จังหวัดจันทบุรี
  - “การพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กปฐมวัย โดยการมีส่วนร่วมเครือข่าย” ตำบลวังใหม่ อ.นายายอาม
  - “ตำบลพัฒนาการดีเริ่มที่นมแม่ภายใต้นโยบายมหัศจรรย์ 1,000 วันแรกแห่งชีวิต” จังหวัดจันทบุรี
- 5) สมุทรปราการ “ตำบลบูรณาการแม่และเด็ก “อบต.บางพลีใหญ่” และเทศบาลตำบลบางเมือง”
- 6) ฉะเชิงเทรา
  - “ทบทวนมาตรการและแนวทางการดำเนินงานแม่และเด็ก”
  - “ตำบลมหัศจรรย์ 1000 วันแรกชีวิต:มหัศจรรย์ 1000 วันแรกดีเริ่มที่นมแม่ อำเภอแปลงยาว”
  - ตำบลส่งเสริมเด็ก 0-5 ปี สูงดีสมส่วน ฟันไม่ผุ พัฒนาการสมวัย: ตำบลบึงน้ำรักษ์ อ.บางน้ำเปรี้ยว
- 7) สระแก้ว
  - “โครงการชวนลูกเล่น” จังหวัดสระแก้ว
  - “กระบวนการ Coaching ระบบการติดตามเด็กพัฒนาการสงสัยล่าช้า” จังหวัดสระแก้ว

วิเคราะห์ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย งานอนามัยแม่และเด็ก ปี 2562-2563

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติราชการ มุ่งให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน โดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง(Citizen Centered) เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน ให้เกิดความผาสุกและความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน ความสงบและความปลอดภัยของสังคมส่วนรวม และประโยชน์สูงสุดของประเทศการบริหารราชการที่ถือเอาประชาชนหรือผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง (Citizen - centeredหรือ Customer-centered) เป็นการปรับเปลี่ยนกลยุทธ์และวิธีปฏิบัติงานของหน่วยราชการในการบริหารและการให้บริการแก่ประชาชน เป็นการปรับเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรมการทำงานของข้าราชการและพนักงานของรัฐในการให้บริการแก่ประชาชน โดยยึดหลักที่ว่า การบริหารราชการและการให้บริการขององค์กรภาครัฐที่ดี มีประสิทธิภาพ ที่ประชาชนพึงพอใจต้องยึดถือเอาความต้องการของผู้รับบริการเป็นตัวกำหนด

หลักการบริหารราชการและการให้บริการขององค์กรภาครัฐโดยมีผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง คือการให้บริการตามความต้องการและเงื่อนไขเฉพาะของกลุ่มผู้รับบริการ และส่งเสริมสนับสนุนให้หน่วยงานภาครัฐได้ร่วมกันคิดค้นและเลือกประยุกต์ใช้แนวคิดและเทคนิควิธีการปฏิบัติงานและการให้บริการในรูปแบบต่าง ๆ ที่จะ

นำไปสู่การปรับปรุงคุณภาพของการบริการและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีที่น่าประทับใจกับประชาชนทั้งในฐานะที่เป็นผู้รับบริการและในฐานะผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยใช้กลยุทธ์การให้บริการจากการสร้างความแตกต่างในการให้บริการไปจากผู้ให้บริการอื่น ๆ

จากการวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมายงานสตรีและเด็กปฐมวัย เขตสุขภาพที่ 6 พบว่า กลุ่มเป้าหมายหลักสำคัญ มี 3 กลุ่ม ประชาชน (Demand) ผู้รับผิดชอบงานสตรีและเด็กปฐมวัยภาคส่วนสาธารณสุข เช่น สสจ. สสอ. รพ. เป็นต้น และผู้มีอิทธิพลต่อการดูแลสุขภาพประชาชน ได้แก่ท้องถิ่น สถานประกอบ(Supply)

กลุ่มผู้รับบริการ	ผลลัพธ์ที่ต้องการ	บริการที่ให้	ความต้องการ/ความคาดหวัง	แนวทางและวิธีการสื่อสารระหว่างกัน
1. ประชาชน -สตรีตั้งครรภ์ -เด็กปฐมวัย -ครอบครัวและผู้ดูแลเด็ก	มีHL และสามารถจัดการสุขภาพตนเอง ครอบครัวได้	-ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับงานอนามัยแม่และเด็ก -บริการวิชาการเพื่อการเฝ้าระวังและการส่งเสริมสุขภาพทุกกลุ่มวัยแม่และเด็กและอนามัยสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพที่ดี	-ระบบการดูแลและการแจ้งเตือนที่ทันต่อสถานการณ์ มีความเชื่อมั่นและถูกต้องตามหลักวิชาการด้านการเฝ้าระวังด้านอนามัยแม่และเด็ก -บริการที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน สะดวก รวดเร็ว ถูกต้อง ปลอดภัย ราคาเหมาะสม -ชุดสิทธิพิเศษที่สร้างแรงจูงใจ สร้างคุณค่า	-ประชาสัมพันธ์ผ่านทางสื่อต่าง ๆ เช่น การรณรงค์ การจัดรายการวิทยุ การแถลงข่าว เอกสาร แผ่นพับ เว็บไซต์ Social Media -ชี้แจง ให้คำแนะนำปรึกษา สร้างความเข้าใจ รายบุคคลและรายกลุ่ม ผ่านทางสื่อต่าง ๆ ได้แก่ หนังสือราชการ แผ่นพับ ป้ายประกาศ เว็บไซต์ Social Media การรับเรื่องร้องเรียน

กลุ่มผู้รับบริการ	ผลลัพธ์ที่ต้องการ	บริการที่ให้	ความต้องการ/ ความคาดหวัง	แนวทางและวิธีการสื่อสาร ระหว่างกัน
			แรงบันดาลใจ	-สร้างประสานส่งต่อระบบ การเฝ้าระวังและการจัดการ สุขภาพในชุมชน/สถาน ประกอบการ
2. ผู้รับผิดชอบ งานสตรีและเด็ก ปฐมวัยภาคส่วน สาธารณสุข (สสจ. สสอ. สอ. รพศ. รพท. รพช.)	-วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล และจัดการปัญหา รวมถึงเป็นที่ ปรึกษาในพื้นที่ -สนับสนุน สร้าง ความเข้มแข็ง เครือข่ายในพื้นที่ -ติดตาม และ ขับเคลื่อนการ ดำเนินงานแก้ไข ปัญหา และพัฒนา ยกระดับงาน	- การสนับสนุน ทางด้านวิชาการ - การถ่ายทอด นโยบายการ ดำเนินงาน - พัฒนาและ ถ่ายทอดองค์ความรู้ ด้านสุขภาพให้ภาคี เครือข่าย	1. คู่มือ/เอกสาร/สื่อ ประเภทต่าง ๆ(สมุดสื ขมพู คู่มือDAIM) 2. พัฒนาศักยภาพที่ เกี่ยวข้องกับการดูแล กลุ่มอนามัยแม่และเด็ก เช่น การให้คำปรึกษาใน ประเด็นต่าง ๆ 3. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ขับเคลื่อนกลไก คณะกรรมการด้าน อนามัยแม่และเด็ก	1. การประชุมชี้แจง และ พัฒนากระบวนการ ดำเนินงาน 2. การประชุมนำเสนอ ผลงานวิชาการ 3. ประชุมคณะกรรมการ/ คณะทำงาน เพื่อวาง มาตรการและแนวทางการ ขับเคลื่อนการดำเนินงาน 4. สื่อสารผ่านช่องทาง โทรศัพท์ <i>e-mail Line</i> <i>group</i> 5.สนับสนุนสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ผ่านเว็บไซต์ <i>Social Media</i>
3. ภายนอก กระทรวง สาธารณสุข (อปท. องค์กร เอกชน NGO เขตพื้นที่ การศึกษา โรงเรียน ขนส่ง จังหวัด สถาน ประกอบการ สถานที่ ท่องเที่ยว	-พัฒนาคุณภาพ ชีวิตกลุ่มสตรีและ เด็กปฐมวัย รวมถึง ครอบครัว -สนับสนุนการสร้าง ความเข้มแข็ง ครอบครัว ชุมชน -สนับสนุนนโยบาย และวางมาตรการ จัดการปัจจัย กำหนดสุขภาพ ประชาชนในพื้นที่	3.1 ส่งเสริม สนับสนุนข้อมูล บุคลากร แนว ทางการดำเนินงาน วิทยาการและ หลักสูตรการ ฝึกอบรม เพื่อให้ หน่วยงานนำไปใช้ใน การดำเนินงานเพื่อ การพัฒนา ส่งเสริมสุขภาพและ อนามัยสิ่งแวดล้อม	-ข้อมูล สถานการณ์ แนว ทางการดำเนินงาน เกณฑ์มาตรฐาน -นวัตกรรม การส่งเสริม สุขภาพ และอนามัย สิ่งแวดล้อม -วิทยาการ	1.สนับสนุนการขับเคลื่อน งานมหัศจรรย์ 1000 วัน และสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย 2.สนับสนุนสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ผ่านเว็บไซต์ <i>Social Media</i>

กลุ่มผู้รับบริการ	ผลลัพธ์ที่ต้องการ	บริการที่ให้	ความต้องการ/ ความคาดหวัง	แนวทางและวิธีการสื่อสาร ระหว่างกัน
ปิ่นน้ำมัน)		ตามบทบาทหน้าที่ และกลุ่มเป้าหมาย		

เครือข่ายภายในกรมอนามัย :เป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการให้บริการหรือส่งมอบงานต่อกัน มีบทบาทใน
การปฏิบัติงานร่วมกัน

ส่วนราชการ / องค์กรที่เกี่ยวข้อง	วิสัยทัศน์/ผลลัพธ์ที่ ต้องการในการปฏิบัติ ร่วมกัน	พันธกิจ/ข้อกำหนดที่สำคัญใน การปฏิบัติงานร่วมกัน	แนวทางและวิธีการสื่อสาร ระหว่างกัน
กรมอนามัย	เป็นองค์กรหลักของ ประเทศในการอภิบาล ระบบส่งเสริมสุขภาพและ ระบบอนามัยสิ่งแวดล้อม เพื่อประชาชนสุขภาพดี	ทำหน้าที่ในการสังเคราะห์ใช้ ความรู้และดูภาพรวม เพื่อ กำหนดนโยบายและออกแบบ ระบบส่งเสริมสุขภาพและ อนามัยสิ่งแวดล้อม โดยการประสานงาน สร้าง ความร่วมมือและกำกับดูแล เพื่อให้เกิดความรับผิดชอบต่อ การดำเนินงาน	สื่อสารแบบเป็นทางการ: - การจัดประชุมชี้แจงนโยบาย และมาตรฐานการดำเนินงาน - หนังสือราชการ สื่อสารแบบไม่เป็นทางการ: - e-mail - โทรศัพท์ - โทรสาร

เมื่อวิเคราะห์ความต้องการกลุ่มเป้าหมายจึงนำมาสู่การกำหนดประเด็นความต้องการและการตอบสนอง
ความต้องการของกลุ่มเป้าหมายเพื่อนำมาวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ด้านภูมิทัศน์ทางยุทธศาสตร์
หาโอกาสการปรับตัว/การสร้างนวัตกรรม/สร้างความร่วมมือ

ภูมิทัศน์ทางยุทธศาสตร์
- พื้นที่ EEC ส่งผลให้กลุ่มประชากรหญิงวัยเจริญพันธุ์(กลุ่มวัยทำงาน)เพิ่มขึ้น ซึ่งจากอัตราการเกิดมีชีพ เด็ก ในประเทศพบว่าการเกิดน้อยแต่เขตสุขภาพที่ 6 กลับพบว่าคงที่ และเมื่อกลุ่มนี้ตั้งครรภ์ส่วนใหญ่ จะไปใช้บริการที่คลินิก/รพ.เอกชน   - เขตสุขภาพที่ 6 เป็นพื้นที่ที่มีความหลากหลาย ทั้ง EEC SEZ ท่องเที่ยวและการเกษตร ส่งผลให้ภาค ส่วนมหาวิทยาลัยเข้ามาดำเนินการเก็บข้อมูล วิจัยและพัฒนา รวมถึงสร้างโมเดลในชุมชน   - สังคม/การเมือง ปรับนโยบายวางแผนทางการกระจายอำนาจสู่ประชาชน และมีสิทธิพลสนับสนุนการ ดูแลคุณภาพชีวิตประชาชนโดยตรง

- สื่อ APP. อินเทอร์เน็ต เทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งผลให้รูปแบบการสนับสนุนการเข้าถึงความรู้มีการปรับเปลี่ยนแปลงมากขึ้น
โอกาสการปรับตัว/การสร้างนวัตกรรม/สร้างความร่วมมือ
- สนับสนุนหน่วยบริการภาคเอกชนจัดบริการให้ได้มาตรฐาน และสนับสนุนให้หน่วยบริการภาครัฐยกระดับบริการมากกว่าความต้องการของประชาชน   - สร้างความร่วมมือและจัดการนวัตกรรมชุมชน สถานประกอบการ /พัฒนาโมเดลการจัดการสุขภาพแม่และเด็กร่วมกับเครือข่ายมหาวิทยาลัย สสส สปส   - ประสานสร้างความร่วมมือกับกระทรวงอุตสาหกรรม แรงงาน สวัสดิการ เพื่อสนับสนุนคุณภาพกลุ่มหญิงเจริญพันธุ์เตรียมความพร้อมก่อนการมีบุตร หญิงตั้งครรภ์ หลังคลอด และครอบครัวได้รับการดูแล และสวัสดิการในกรณีที่สามารถจัดการสุขภาพตนเองได้ดี(สร้างแรงบันดาลใจ สนับสนุนครอบครัวอบอุ่น)   - บูรณาการงานแม่และเด็กร่วมกับท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนการจัดทำเทศบาลจัดสวัสดิการแม่และเด็ก ครอบครัวที่มีเด็ก และจัดสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อพัฒนาการเด็ก   - ประสานความร่วมมือ ITC ในการจัดทำชุดข้อมูลความรู้ และการเผยแพร่ ที่รวดเร็ว ถูกต้อง ตรงตามความต้องการ

ความท้าทาย/ความได้เปรียบเชิงยุทธศาสตร์ ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ด้านพันธกิจ ด้านการปฏิบัติการ ด้านบุคลากร และด้านความรับผิดชอบต่อสังคม

ปัจจัย	ผลกระทบ	แนวทางและวิธีการปรับปรุงประสิทธิภาพของส่วนราชการ	แนวทางในการเรียนรู้ขององค์กร
ด้านบุคลากร		พัฒนาศักยภาพบุคลากร ให้มีสมรรถนะและเป็นพลังหลักเปลี่ยนองค์การที่ดีเป็นองค์การชั้นเลิศ โดย	1.พัฒนาแผนการสร้างและเผยแพร่ความรู้แผนพัฒนาความรู้รายบุคคล
จุดอ่อน	-บุคลากร: ขาดความถนัดในการเชื่อมโยง องค์ความรู้ในเชิงลึกและทักษะ ด้านส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมด้านอนามัยแม่และเด็กร่วมกัน	องค์การที่ดีเป็นองค์การชั้นเลิศ โดย	2.“เรียนรู้และเติบโต” สร้างคนและจัดสภาพสิ่งแวดล้อมให้เกิดการกระตือรือร้นในการ
โอกาสในการพัฒนา	- ขาดการวิเคราะห์ข้อมูลที่ดีและยังนำข้อมูลไปใช้ในการดำเนินงานน้อย	1. ร่วมกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์	เสริมเติมความรู้ให้กับ
โอกาสในการพัฒนา	- พัฒนาทักษะบุคลากรในการวิเคราะห์ข้อมูลและการนำข้อมูลไปใช้	เขตสุขภาพ	ความไม่รู้ของตัวเองทั้ง
ด้านสารสนเทศ		2. พัฒนาระบบ	
จุดอ่อน	-ข้อมูลไม่ถูกต้อง ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน		

ปัจจัย	ผลกระทบ	แนวทางและวิธีการ ปรับปรุง ประสิทธิภาพของส่วน ราชการ	แนวทางในการเรียนรู้ ขององค์กร
โอกาสในการ พัฒนา	-ขาดข้อมูลเชิงคุณภาพที่จะระบุปัญหาที่แท้จริง -ระบบการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศยังไม่ชัดเจน -วัสดุอุปกรณ์ ไม่พร้อมรองรับ -People ware ขาดองค์ความรู้ความเข้าใจที่จะนำมาใช้ในการจัดการข้อมูลเฉพาะเรื่อง เช่น HOSXP -ขาดการขับเคลื่อนระบบข้อมูลสารสนเทศที่จริงจัง -สำรวจความต้องการความคาดหวังข้อมูลสะท้อนกลับในการแก้ปัญหาและพัฒนางานส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมด้านอนามัยแม่และเด็กในพื้นที่ -นำข้อมูลที่มีในระบบมาใช้ในการวิเคราะห์ สังเคราะห์และนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนและการดำเนินงานให้มากขึ้น -พัฒนาระบบการจัดเก็บข้อมูลและข้อมูลสารสนเทศ	สารสนเทศเขต สุขภาพ 3. พัฒนาระบบ ส่งเสริมสุขภาพเขต สุขภาพ 4. อภิบาลระบบ อิง ข้อมูลและความรู้ 5. เพิ่มศักยภาพ ตรวจสอบ วินิจฉัย เหตุการณ์ที่คุกคาม สุขภาพประชาชน 6. พัฒนาศักยภาพ จังหวัด / อำเภอ วิเคราะห์และบริหาร จัดการนโยบายเขต สุขภาพ 7. แสวงความร่วมมือ ภาคี รัฐ เอกชน ท้องถิ่น เพื่อสนับสนุน ความเข้มแข็งระบบ สุขภาพเขต	ในเชิงรู้สึก และรู้รอบ 3.สร้างเวทีการ ถ่ายทอดเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์องค์ ความรู้ ที่ได้รับจาก การดำเนินงาน
ด้านการจัดการความรู้			
จุดอ่อน	-ขาดข้อมูลการถอดบทเรียนและการ Sharing -ขาดเวทีในการจัดการความรู้ร่วมกัน -ขาดผู้นำในการจัดการความรู้หรือวิชาการที่เข้มแข็ง -การนำเสนอผลงานวิจัย นวัตกรรมในเวทีต่าง ๆ -จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในด้านอนามัยแม่และเด็ก		
โอกาสในกา พัฒนา			
ด้านการสื่อสาร			
จุดอ่อน	-บุคลากรใหม่ๆ ขาดทักษะการชี้แนะ (Advocate) การเสริมพลัง (Empowerment) และการเจรจาต่อรอง (Negotiation) -บุคลากรใหม่ ๆ ขาดความสามารถในการเป็นวิทยากร -สื่อมีรูปแบบที่ไม่น่าสนใจ -มีปัญหาด้านลิขสิทธิ์ในการสื่อสาร ต้องระวังมากขึ้นในการเผยแพร่ -พัฒนาศักยภาพบุคลากรในหน่วยงานให้มีทักษะการชี้แนะ		
โอกาสในกา			

ปัจจัย	ผลกระทบ	แนวทางและวิธีการ ปรับปรุง ประสิทธิภาพของส่วน ราชการ	แนวทางในการเรียนรู้ ขององค์กร
<u>พัฒนา</u>	(Advocate) การเสริมพลัง (Empowerment) และการ เจรจาต่อรอง (Negotiation) -การผลิตสื่อ นวัตกรรมด้านการส่งเสริมความรอบรู้แก่ ประชาชน -การติดต่อประสานงานเพื่อขออนุญาตในการใช้สื่อที่มี ลิขสิทธิ์		

จากการวิเคราะห์สถานการณ์ บริบท และการเปลี่ยนแปลง จึงได้ดำเนินการค้นหามาตรการ และ
กิจกรรมสำคัญตามกลไก PIRAB และกำหนด Small Success เขตสุขภาพที่ 6

ยุทธศาสตร์: ส่งเสริมการเกิดและเติบโตคุณภาพ					
เป้าประสงค์: ตั้งครรภ์คุณภาพ ลูกเกิดรอด แม่ปลอดภัย เด็กอายุ 0-5 ปี มีพัฒนาการสมวัย และสูงดีสมส่วน					
ตัวชี้วัด					
เป้าหมาย	1. อัตราส่วนการตั้งครรภ์ตามวัย 17 ต่อแสนการเกิดมีชีพ		2. ระดับความสำเร็จของพัฒนาการเด็กตามเกณฑ์มาตรฐาน		
			2.1 ร้อยละ 90 ของเด็กอายุ 0-5 ปี ได้รับการคัดกรองพัฒนาการ 2.2 ร้อยละ 20 ของเด็กอายุ 0-5 ปี ที่ได้รับการคัดกรองพัฒนาการ พบสงสัยล่าช้า 2.3 ร้อยละ 90 ของเด็กอายุ 0-5 ปี ที่มีพัฒนาการสงสัยล่าช้าได้รับการติดตาม/ส่งต่อ 2.4 ร้อยละ 60 ของเด็กพัฒนาการล่าช้าได้รับการกระตุ้นพัฒนาการด้วย TEDAi 2.5 ร้อยละ 60 ของเด็กอายุ 0-5 ปี สูงดีสมส่วน 3. เด็กอายุ 0-2 ปี ได้รับการตรวจสุขภาพต่อเนื่อง ร้อยละ 48		
สถานการณ์	-มารดาอายุ เจด 6 อัตรา 16.0 /ประเทศ 19.3 ต่อพัน -อัตราพาหะทารกแรกเกิด อายุครรภ์ก่อนวัยมีชีพ 28 วัน เจด 4.15 ประเทศ 4.23 ต่อพัน -ทารกคลอดน้ำหนักน้อยกว่า 2500กรัม เจด 6.2 % ประเทศ 6.3 % -คัดกรองพัฒนาการในเด็กช่วงวัย 0-5 เจด 86.54% /ประเทศ 90.95% พบสงสัยล่าช้า เจด 12.34% ประเทศ 25.89% พัฒนาการต่ำ เจด 82.75% ประเทศ 87.18% -เด็ก 0-5 ปี สูงดีสมส่วน เจด 6 61.10 % ประเทศ 58.46% -เด็กอายุ 0-2 ปี ได้รับการตรวจสุขภาพต่อเนื่อง เจด 68.79% ประเทศ 72.42%		GAP	1.การจัดการข้อมูลสนับสนุนวิเคราะห์และดำเนินงาน 2.สถานการณ์การตายจากปัจจัยทางอื่นเพิ่มขึ้น 3.พฤติกรรมและครอบครัวขาดการวางแผนก่อนการตั้งครรภ์ 4.เน้นใช้ระบบบริการรักษาโรคมากกว่าการบูรณาการภาคีด้วย 5.ระบบการเฝ้าระวังพัฒนาการเด็กไม่มีค่าเป้าหมาย 6.การจัดการปัจจัยที่ส่งผลต่อพัฒนาการเด็ก	
P-ประสานความร่วมมือของภาคีไทย หน่วยงาน พัฒนาศักยภาพและควมเข้มแข็งของชุมชน สถานบริการสาธารณสุขเอกชน และสนับสนุนภาคีเครือข่าย ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมกันการ ร่วมรับผลของการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีในระดับปฐมวัย เช่น โครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด การบูรณาการดำเนินงานตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ.2561		P-ประสานแผนจัดเงินทุน เช่น สป.ธช. รพ. กองทุนฯ ฯลฯ สนับสนุนการจัดซื้อจัดหาเป็นงานส่งเสริมสุขภาพกลุ่มแม่และเด็ก ได้แก่ โครงการบริหารจัดการภาวะโภชนาการจากการขาดธาตุเหล็กเด็กปฐมวัย 6 เดือน – 5 ปี และจัดทุนส่งเสริมพัฒนาการเด็ก		ค. ขับเคลื่อนและดำเนินการตาม พ.ร.บ.การลดอาชญากรรมสำหรับทารกและเด็กเล็ก, พ.ร.บ.การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด	
				A : สื่อสารสร้างกระแสสนับสนุน , สร้างkey message เพื่อส่งต่อกลุ่มเป้าหมาย, ขยายการใช้ “we are for creating” , สนับสนุนการจัดการนวัตกรรม/Best Practice และสื่อสารขยายผล	
				อี. พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านทศวิธีแพทย และจนถึงตลอดทั้งภาคีเครือข่าย, เป็นประเมินมาตรฐานอนามัยแม่และเด็ก, ผู้ให้บริการดูแลด้านเด็ก	
รอบ 3 เดือน		รอบ 6 เดือน		รอบ 9 เดือน	
1.บุคลากรสาธารณสุขได้รับการพัฒนาศักยภาพเพื่อการดำเนินงานเสริมสุขภาพกลุ่มแม่และเด็กปฐมวัย 2.สนับสนุน และสนับสนุนเชิงนโยบาย, คณะกรรมการMCH Boardและอนุกรรมการ สดส และเด็กปฐมวัยจังหวัด, สป.ธช., พ.ชช. 3.พัฒนาระบบการเฝ้าระวังภาวะอนามัยแม่และเด็ก		1.มีแผนปฏิบัติการ จัดทำกับเครือข่ายดำเนินงานตามมาตรฐานอนามัยแม่และเด็ก 2.สนับสนุน การบูรณาการดำเนินงานตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ.2561 3.ติดตาม/พิจารณาแผนการเฝ้าระวังการลดภาวะโภชนาการและการส่งเสริมการลดอาชญากรรมทารกและเด็กเล็ก พ.ศ.2560		1.ดำเนินการสื่อสารประชาสัมพันธ์การตรวจคัดกรองพัฒนาการเด็ก และสืบเสาะในแม่และเด็ก 2.สนับสนุนการจัดการนวัตกรรม/Best Practice ระบบ สื่อสาร และขยายผล 3. ติดตามการบูรณาการเชิงนโยบาย/ทิศทางปี 2020-21	
				1. อัตราส่วนการตั้งครรภ์ตามวัย 17 ต่อแสนการเกิดมีชีพ 2. ระดับความสำเร็จของพัฒนาการเด็กตามเกณฑ์มาตรฐาน -ร้อยละ 90 ของเด็กอายุ 0-5 ปี ได้รับการคัดกรองพัฒนาการ -ร้อยละ 20 ของเด็กอายุ 0-5 ปี ที่ได้รับการคัดกรองพัฒนาการ พบสงสัยล่าช้า -ร้อยละ 90 ของเด็กอายุ 0-5 ปี ที่มีพัฒนาการสงสัยล่าช้า ได้รับการติดตาม/ส่งต่อ -ร้อยละ 60 ของเด็กพัฒนาการล่าช้า ได้รับการกระตุ้นพัฒนาการด้วย TEDAi -เด็กอายุ 0-2 ปี ได้รับการตรวจสุขภาพต่อเนื่อง 3. ร้อยละ 60 ของเด็กอายุ 0-5 ปี สูงดีสมส่วน	

มาตรการในการปิด Gap และกิจกรรมสำคัญ

Gap	มาตรการระดับเขต สุขภาพ	กิจกรรมสำคัญ
1.การจัดการข้อมูล สนับสนุนวิเคราะห์และ ดำเนินงาน 2.สาเหตุมารดาตายจาก ปัจจัยทางอ้อมเพิ่มขึ้น 3.หญิงตั้งครรภ์และ ครอบครัวขาดการวางแผน ก่อนการตั้งครรภ์ 4.เน้นเชิงระบบบริการ รักษามากกว่าการบูรณา การภาคสังคม 5.ระบบการเฝ้าระวัง พัฒนาการเด็กไม่ถึงค่า เป้าหมาย 6.การจัดการปัจจัยที่ส่งผล ต่อพัฒนาการเด็ก	พัฒนากระบวนการ	1.พัฒนาระบบการจัดการข้อมูล สถานการณ์การดำเนินงาน ระบบเฝ้าระวังงานอนามัยแม่และเด็ก และคืนข้อมูลให้พื้นที่เพื่อ จัดทำแผนพัฒนาและกำกับติดตาม วิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ เทคโนโลยีด้านอนามัยแม่และเด็ก เพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน อย่างมีประสิทธิภาพ(ประชุม) 2.สนับสนุนนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการต่างๆ ในการ ขับเคลื่อนกฎหมาย เช่น พรบ. อนามัยเจริญพันธุ์แห่งชาติ, พ.ร.บ. Milk code ผ่านโครงการด้านอนามัยแม่และเด็กต่าง ๆ เช่น มหัศจรรย์ 1000 วันแรกแห่งชีวิต(ติดตาม) 3.ผลักดันระบบบริหารจัดการและมาตรฐานอนามัยแม่และเด็ก เพื่อการดูแลอย่างต่อเนื่องจากสถานบริการสู่ชุมชน เช่น ระบบ Provincial Network certification (กลไก MCH B)
	บูรณาการความร่วมมือ	1. ส่งเสริมและสนับสนุนภาคีเครือข่ายดำเนินงานตามมาตรฐาน อนามัยแม่และเด็ก และโครงการต่าง ๆ โดยเน้นPrenatal Management และ มหัศจรรย์ 1000 วันแรกแห่งชีวิต(ติดตาม) 2. ส่งเสริมสนับสนุนสถานบริการและภาคีเครือข่ายพัฒนาระบบ การเฝ้าระวังคัดกรองพัฒนาการเด็ก ติดตามเด็กสงสัยล่าช้าและ ล่าช้า ได้รับการกระตุ้นพัฒนาการ และดำเนินการตามมาตรฐาน สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ(ติดตาม)
	พัฒนาระบบสุขภาพแม่ และเด็ก	1. สนับสนุนระบบการสื่อสารสาธารณะ และความรอบรู้ด้าน สุขภาพด้านอนามัยแม่และเด็กแก่ประชาชน ผ่านช่องทางต่าง ๆ (สนับสนุนการสื่อสาร) 2. สนับสนุนให้เกิดกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในพื้นที่ผ่าน Best Practice (การจัดการความรู้และพัฒนาระบบIT) 3. วิจัยและพัฒนา - ประเมินโครงการ DSPM+HL(ประเทศ:เขต6 มี 2จังหวัด)

Small Success

ไตรมาสที่ 1	ไตรมาสที่ 2	ไตรมาสที่ 3	ไตรมาสที่ 4
1.บุคลากรสาธารณสุขได้รับการพัฒนาศักยภาพเพื่อการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพกลุ่มสตรีและเด็กปฐมวัย 2.สนับสนุน และขับเคลื่อนกลไกคณะกรรมการMCH Board, คณะอนุกรรมการสตรีและเด็กปฐมวัยจังหวัด,คปสอ.,พขอ. 3.พัฒนาระบบการเฝ้าระวังงานอนามัยแม่และเด็ก	1.เยี่ยมเสริมพลัง ติดตาม ขับเคลื่อนการดำเนินงานตามมาตรฐานอนามัยแม่และเด็ก 2.สนับสนุน การบูรณาการดำเนินงานตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ.2561 3.ติดตาม/ตรวจเยี่ยมการเฝ้าระวังการละเมิดพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ.2560	1.รณรงค์/สื่อสารประชาสัมพันธ์ การตรวจคัดกรองพัฒนาการเด็ก และสัปดาห์นมแม่แห่งชาติ 2.สนับสนุนการจัดการนวัตกรรม/Best Practice รวบรวม สื่อสาร และขยายผล 3. ติดตามการบูรณาการขับเคลื่อนมหัศจรรย์ 1,000 วัน	1. อัตราส่วนการตายมารดาไม่เกิน 17 ต่อแสนการเกิดมีชีวิต 2.ระดับความสำเร็จของพัฒนาการเด็กตามเกณฑ์มาตรฐาน -ร้อยละ 90 ของเด็กอายุ 0-5 ปี ได้รับการคัดกรองพัฒนาการ -ร้อยละ 20 ของเด็กอายุ 0-5 ปี ที่ได้รับการคัดกรองพัฒนาการพบสงสัยล่าช้า -ร้อยละ 90 ของเด็กอายุ 0-5 ปี ที่มีพัฒนาการสงสัยล่าช้าได้รับการติดตาม/ส่งต่อ -ร้อยละ 60 ของเด็กพัฒนาการล่าช้าได้รับการกระตุ้นพัฒนาการด้วย TEDA4I -เด็กอายุ 0-2 ปี ได้รับการตรวจสุขภาพช่องปาก 3.ร้อยละ 60 ของเด็กอายุ 0-5 ปี สูงดีสมส่วน

ข้อเสนอเชิงนโยบายขับเคลื่อนงานสตรีและเด็กปฐมวัย เขตสุขภาพที่ 6

จากการดำเนินงานขับเคลื่อนการพัฒนางานส่งเสริมสุขภาพ เขตสุขภาพที่ 6 โดยศูนย์อนามัยที่ 6 ได้วิเคราะห์สถานการณ์ปัญหา ปัจจัยกำหนดสุขภาพและการใช้มาตรการเพื่อจัดการกับปัจจัยกำหนดสุขภาพแต่ละระดับ เป้าหมาย 20 ปี ข้างหน้าตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ ปี 2560-2579 ด้านสาธารณสุข เพื่อประชาชนมีสุขภาพดี HALE 75 ปี LE 85 ปี และจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างและการบริหารจัดการประเทศไทย เขตสุขภาพที่ 6 เป็น 1 ใน 3 เขตสุขภาพ นำร่องพัฒนาระบบการบริหารจัดการปรับบทบาท โครงสร้าง ตอบสนองกับทิศทางการพัฒนาประเทศ ศูนย์อนามัยที่ 6 กรมอนามัยจึงดำเนินการพัฒนาบุคลากร บูรณาการงานปรับแผนปฏิบัติการ โดยการประสานความร่วมมือภาคีเครือข่าย ซึ่งตรงกับบทบาท และพันธกิจกรมอนามัย ทำหน้าที่ในการสังเคราะห์ใช้ความรู้ และคุณภาพรวม เพื่อกำหนดนโยบายและออกแบบระบบส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม ให้บรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์กรมอนามัย “กรมอนามัยเป็นองค์กรหลักของประเทศในการอภิบาลระบบส่งเสริมสุขภาพและระบบอนามัยสิ่งแวดล้อมเพื่อประชาชนสุขภาพดี”

จากสถานการณ์ปัญหาทางานพัฒนาคุณภาพแม่และเด็ก เขตสุขภาพที่ 6 จึงได้มีการขับเคลื่อนและพัฒนางานส่งเสริมสุขภาพแม่และเด็ก โดยมีกรอบแนวคิดตาม SDGs(สร้างหลักประกันว่าคนมีชีวิตที่มีสุขภาพดีและส่งเสริมสวัสดิภาพสำหรับทุกคนในทุกวัย) ใช้กลยุทธ์/กลวิธีการส่งเสริมสุขภาพ และการบูรณาการ 4 กระบวนการหลัก(เด็กและเยาวชนมีคุณภาพที่ดี เหมาะสมตามวัย เป็นพลเมืองสร้างสรรค์ และมีส่วนร่วม ในการพัฒนาสังคม และเด็กทุกคนได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพ) รวมถึงการขับเคลื่อนด้วยวิชาการ/งานวิจัยและพัฒนาคาดหวังเพื่อให้ประชาชน มีทักษะ สามารถจัดการสุขภาพตนเอง และภาคีเครือข่าย ร่วมคิด ร่วมดำเนินการ ร่วมรับผิดชอบ

ปี 2562 ศูนย์อนามัยที่ 6 โดยการนำของผู้อำนวยการศูนย์อนามัยที่ 6 นายแพทย์พนิต โล่เสถียรกิจ ได้นำพาทีมขับเคลื่อนนโยบายด้านแม่และเด็ก จัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย สื่อสาร และผลักดัน โครงการ “วิตามินเสริมธาตุเหล็ก เด็กไทยอายุ 6 เดือน – 5 ปี” ซึ่งเป็นการดำเนินการขับเคลื่อนเป็นรูปธรรม มีผลลัพธ์ชัดเจน (รายงานกพร.รอบ 5 เดือนหลัง มีนาคม - กรกฎาคม 2562; 2.1.1 รายงานการจัดการภาวะโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็ก) และจากข้อสั่งการจากการตรวจราชการ ประเด็นสตรีและเด็กปฐมวัย รอบที่ 2 ปี 2563 เพื่อจัดการความเสี่ยง และส่งเสริมสุขภาพกลุ่มสตรีและเด็กปฐมวัย เขตสุขภาพที่ 6 ดังนี้

- สาเหตุการตายมารดาจาก PPH ควรเพิ่มคุณภาพการคัดกรองความเสี่ยงหญิงตั้งครรภ์ ANC คุณภาพ การคัดกรองได้เร็วและการเฝ้าระวังในกลุ่มเสี่ยงที่ไม่ควรตั้งครรภ์เพื่อลดสาเหตุการตายทางอ้อม
- ความเสี่ยงหญิงตั้งครรภ์ 5 อันดับ ทุกจังหวัดเขตสุขภาพที่ 6 พบโลหิตจาง และ DM ในหญิงตั้งครรภ์รายใหม่เพิ่มมากขึ้น ให้เน้นความสำคัญที่ด้านโภชนาการ ก่อนตั้งครรภ์ และการรับประทานยา โดยเน้นโรงเรียนพ่อแม่ และการสร้าง HL
- การติดตามเด็กที่พัฒนาการสงสัยล่าช้า/ ล่าช้าได้ต่ำกว่าเป้าหมาย ควรมีระบบติดตามและขับเคลื่อนผ่าน การดำเนินงานมหัศจรรย์ 1,000 วันแรกของชีวิต

ปี 2563 เขตสุขภาพที่ 6 จึงได้มีการดำเนินการตามนโยบายเดิม และให้ความสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานหลัก 3 ประเด็น

ประเด็นที่ 1 การขับเคลื่อนงานนมหัตถ์ 1,000 วันแรกของชีวิต

ประเด็นที่ 2 จัดให้มีหรือเพิ่มพื้นที่เล่น/ลานเล่นในทุกโรงพยาบาล (KID STATION INDOOR/PLAYGROUND)

ประเด็นที่ 3 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่อยู่ในระบบบริการสาธารณสุข และวิทยาลัยพยาบาลให้มีการประเมินตนเองตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ

โดย 1)การสร้างพ่อแม่คุณภาพโดยเน้นมหัตถ์ 1,000วันแรกแห่งชีวิต และโรงเรียนพ่อแม่โดยให้พ่อแม่มีความพร้อมตั้งแต่ก่อนตั้งครรภ์ จนกระทั่งคลอดและควรรู้ให้พ่อแม่เห็นความสำคัญการคลอดธรรมชาติในหญิงตั้งครรภ์ที่ไม่มีความเสี่ยง เนื่องจากการคลอดธรรมชาติจะทำให้เด็กแข็งแรงสมบูรณ์รวมทั้งการคลอดธรรมชาติร่างกายจะหลั่งฮอร์โมนที่กระตุ้นน้ำนม ทำให้เด็กได้ดื่มนมก่อให้เกิดสายสัมพันธ์แม่ลูก และโรงเรียนพ่อแม่ควรเริ่มต้นจากองค์กรโดยโรงพยาบาลเป็นต้นแบบให้หน่วยงานอื่น 2)คณะกรรมการ MCH Board เขตสุขภาพที่ 6 มีความสำคัญในการดูแลมารดาทารกเขตสุขภาพที่6 การวัดความเจริญของประเทศในพื้นที่นั้นคือการวัดอัตราการตาย และอัตราการเกิดมีชีพของทารก ซึ่งเมื่อเกิดมารดาตาย คณะกรรมการMCH Board มีความสำคัญมากในการวิเคราะห์หาสาเหตุ รวมไปถึงการแก้ไขและการป้องกันการเกิดซ้ำ และ 3)ปีงบประมาณ 2563 จำนวนมารดาตายในเขตสุขภาพที่ 6 ไม่ควรเกิน 10 ราย โดยเน้นย้ำการกำกับติดตามมาตรฐานห้องคลอด และมาตรฐาน ANC

การจัดทำแผนการดำเนินงานตัวชี้วัดที่ 1.2 อัตราส่วนการตายมารดาไทย ศูนย์อนามัยที่ 6 ชลบุรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

เป้าหมายการดำเนินงาน : พัฒนาระบบการ บำรุงการเครือข่าย พัฒนาระบบสุขภาพสร้าง HLกลุ่มสตรีและเด็กปฐมวัย เขตสุขภาพที่ 6

มาตรการหรือกิจกรรมสำคัญ (Key Activities)	แผนงาน/กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ O = ผู้รับผิดชอบหลัก S = ผู้รับผิดชอบรอง
พัฒนาระบบการ			
1.พัฒนาระบบการจัดการข้อมูลสถานการณ์การดำเนินงาน ระบบเฝ้าระวังงานอนามัยแม่และเด็ก และคืนข้อมูลให้พื้นที่เพื่อจัดทำแผนพัฒนาและกำกับติดตาม วิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ เทคโนโลยีด้านอนามัยแม่และเด็ก เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ	ประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาระบบการจัดการข้อมูลสตรีและเด็กปฐมวัย เขตสุขภาพที่ 6	19-21 พ.ย.2562	O-งานสตรีและเด็กปฐมวัย (กลุ่มพัฒฯ) S-งานวัยรุ่น/งานวัยเรียน (กลุ่มพัฒฯ) S-รพ.ส่งเสริมสุขภาพ
	วิเคราะห์ จัดทำ และคืนข้อมูลที่เกี่ยวข้องผ่านช่องทางไลน์	1-3 เดือน/ครั้ง	O-งานสตรีและเด็กปฐมวัย (กลุ่มพัฒฯ)
2.สนับสนุนนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการต่าง ๆ ในการขับเคลื่อนกฎหมาย เช่น พรบ. อนามัยเจริญพันธุ์แห่งชาติ, พรบ.การป้องกันการตั้งครรภ์วัยรุ่น, พร.บ. Milk code ผ่านโครงการด้านอนามัยแม่และเด็กต่าง ๆ เช่น มหัศจรรย์ 1000 วันแรกแห่งชีวิต	ประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขับเคลื่อนกลไกการดำเนินงานคณะกรรมการสตรีและเด็กปฐมวัย MCH BOARD เขตสุขภาพที่ 6	ครั้งที่ 1:3 ธ.ค.2562	O-งานสตรีและเด็กปฐมวัย (กลุ่มพัฒฯ) S-งานวัยรุ่น (กลุ่มพัฒฯ) S-รพ.ส่งเสริมสุขภาพ
	ร่วมประชุมขับเคลื่อนการดำเนินงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมอนามัย เขตสุขภาพที่ 6 และภาคีเครือข่ายอื่น ๆ	ต.ค.62-ก.ย.63	O-งานสตรีและเด็กปฐมวัย (กลุ่มพัฒฯ)
	ติดตามการดำเนินงาน และสนับสนุนการใช้ Best Practice โดยบูรณาการร่วม	ธ.ค.62- ก.พ.63	O-งานสตรีและเด็กปฐมวัย (กลุ่มพัฒฯ)

มาตรการหรือกิจกรรมสำคัญ (Key Activities)	แผนงาน/กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ O = ผู้รับผิดชอบหลัก S = ผู้รับผิดชอบรอง
	นิเทศตรวจราชการ		
3.ผลักดันระบบบริหารจัดการและมาตรฐานอนามัยแม่และเด็กเพื่อการดูแลอย่างต่อเนื่องจากสถานบริการสู่ชุมชน เช่น ระบบ Provincial Network certification(แม่และเด็ก)	ประเมินมาตรฐานอนามัยแม่และเด็ก	ม.ค.62- มี.ค.63	O-รพ.ส่งเสริมสุขภาพ S-งานสตรีและเด็กปฐมวัย (กลุ่มพัฒน์ ฯ) S-งานวัยรุ่น/งานวัยเรียน (กลุ่มพัฒน์ ฯ)
	ติดตามการ โดยบูรณาการร่วมนิเทศตรวจราชการ	ธ.ค.62- ก.พ.63	O-งานสตรีและเด็กปฐมวัย (กลุ่มพัฒน์ ฯ)
บูรณาการความร่วมมือ			
4.ส่งเสริมและสนับสนุนภาคีเครือข่ายดำเนินงานตามมาตรฐานอนามัยแม่และเด็ก และโครงการต่าง ๆ โดยเน้นPrenatal Management และมหัศจรรย์ 1000 วันแรกแห่งชีวิต	ติดตามการดำเนินงาน และสนับสนุนการใช้ Best Practice โดยบูรณาการร่วมนิเทศตรวจราชการ	ธ.ค.62- ก.พ.63	O-งานสตรีและเด็กปฐมวัย (กลุ่มพัฒน์ ฯ)
	ร่วมประชุมขับเคลื่อนงานกลุ่มสตรีและเด็กปฐมวัยระดับเขต ได้แก่ คณะทำงาน PPA QOF	ต.ค.62-ก.ย.63	O-งานสตรีและเด็กปฐมวัย (กลุ่มพัฒน์ ฯ) S-งานข้อมูล
พัฒนาระบบสุขภาพแม่และเด็ก			
5.สนับสนุนระบบการสื่อสารสาธารณะ และความรอบรู้ด้านสุขภาพด้านอนามัยแม่และเด็กแก่ประชาชน ผ่านช่องทางต่าง ๆ (สนับสนุนการสื่อสาร)	จัดทำข้อมูลความรู้รายวัน /จัดทำสื่อที่ง่ายต่อความเข้าใจ ตรงประเด็นรายวัน และตอบโต้/ส่งต่อให้กับกลุ่มเป้าหมาย	ทุกเดือน	O-คกก. RRHL S-งานสตรีและเด็กปฐมวัย (กลุ่มพัฒน์ ฯ) S-รพ.ส่งเสริมสุขภาพ

มาตรการหรือกิจกรรมสำคัญ (Key Activities)	แผนงาน/กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ O = ผู้รับผิดชอบหลัก S = ผู้รับผิดชอบรอง
	รายวัน ด้วยดิจิทัลเทคโนโลยี		
6.สนับสนุนให้เกิดกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในพื้นที่ผ่าน Best Practice (การจัดการความรู้และพัฒนาระบบIT)	ติดตามการดำเนินงาน และสนับสนุนการใช้ Best Practice โดยบูรณาการร่วมนิเทศตรวจราชการ	ธ.ค.62- ก.พ.63	S-งานสตรีและเด็กปฐมวัย (กลุ่มพัฒน์ ฯ)
	นำข้อมูลเข้าหน้าWeb อนามัยแม่และเด็กศูนย์อนามัยที่ 6	อย่างน้อย เดือนละ 1 ครั้ง	O-งาน IT
7.วิจัยและพัฒนา	ประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาระบบการประเมินติดตามการเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (DSPM) เขตสุขภาพที่ 6	ธ.ค. 2562 - ม.ค.2563	O-งานสตรีและเด็กปฐมวัย (กลุ่มพัฒน์ ฯ) S-งานวัยรุ่น/งานวัยเรียน (กลุ่มพัฒน์ ฯ) S-รพ.ส่งเสริมสุขภาพ
	ติดตามการดำเนินงานแบบบูรณาการการเก็บข้อมูล DSPM/ HL/ยาน้ำ		
	ผลิตและพัฒนากระบวนการงาน ระบบติดตามส่งต่อ DSPM	ต.ค.2562- มี.ค.2563	O-รพ.ส่งเสริมสุขภาพ

เอกสาร/เว็บไซต์อ้างอิง

1. พงศธร พอกเพิ่มดีและคณะ.ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ ส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคสู่ความเป็นเลิศ P&P EXCELLENCE FORUM 2017.กรุงเทพ ฯ :สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข;2560
2. Thitima. 9 นโยบายพัฒนาคุณภาพแม่และเด็ก(บทความวารสารบนอินเทอร์เน็ต).2558(1 มิถุนายน 2561): <https://www.hsri.or.th/people/media/care/detail/5647>
3. The 2nd National Reproductive Health Development Policy and Strategy (2017-2026) on the Promotion of Quality Birth and Growth
4. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. การพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก และ ระเบียบเศรษฐกิจภาคตะวันออก. 2562.www.nesdb.go.th
5. สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข. การสาธารณสุขไทย 2554 – 2558. นนทบุรี:โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก. <https://www.moph.go.th>
6. กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข.สมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็ก.พิมพ์ครั้งที่ 1 .นนทบุรี:โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก;2556
7. กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข.สมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็ก.พิมพ์ครั้งที่ 1 .นนทบุรี:โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก;2559
8. สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. ประเมินการใช้สมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็กฉบับปรับปรุง 2548 อย่างเป็นระบบ. นนทบุรี : สำนักส่งเสริมสุขภาพ. 2542.
9. อรรพรรณ ภูขำ.ประกาศพื้นที่เขตส่งเสริมระเบียบเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) 5 แห่ง(ข่าว). 2561(01 มีนาคม 2561).เข้าถึงได้จาก: <https://www.home.co.th/hometips/detail/90371>
10. กระทรวงแรงงาน.สถานการณ์และประมาณการด้านแรงงาน ป2560. 2559(10มี.ค.61).เข้าถึงได้จาก: http://www.mot.go.th/file_upload/2560/Economic_Situation_and_Labor_Market.pdf
11. กลุ่มสถิติแรงงาน สำนักสถิติเศรษฐกิจและสังคม. การสำรวจการย้ายถิ่นของประชากร พ.ศ. 2559. กรุงเทพฯ ฯ.2560. สำนักสถิติพยากรณ์ สำนักงานสถิติแห่งชาติ.
12. สำนักงานประกันสังคม กระทรวงแรงงาน. สถิติงานประกันสังคม 2559.กลุ่มงานสถิติและคณิตศาสตร์ ประกันภัย กองวิจัยและพัฒนา. <https://www.sso.go.th>
13. สำนักที่ปรึกษากรมอนามัย.กลุ่มวัยทำงาน (15-60 ปี)(โครงการตำรา).(1 พ.ค.2561).เข้าถึงได้จาก:<http://advisor.anamai.moph.go.th/main.php?filename=env105>

14. สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีและการสื่อสาร. การสำรวจการอ่านของประชากร ปีพ.ศ. 2558[ซีดี-รอม]. กรุงเทพฯ ฯ :สำนักสถิติพยากรณ์.2559.
15. ขวัญเมือง แก้วดำเกิง, นางสาวนฤมล ตรีเพชรศรีอุไร.ความฉลาดทางสุขภาพ.ครั้งที่1.กรุงเทพฯ:นิเวศรรมดาการพิมพ์(ประเทศไทย)จำกัด;2554.
16. สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย (2558). รายงานโครงการเป็นเชิงสุขภาพหญิงตั้งครรภ์และบุตรด้วยตนเอง ปี2558(เอกสารอัดสำเนา).
17. กระทรวงแรงงาน.สถานการณ์และประมาณการด้านแรงงาน ป2560. 2559(10มี.ค.61).เข้าถึงได้จาก: http://www.mot.go.th/file_upload/2560/Economic_Situation_and_Labor_Market.pdf
18. Global causes of maternal death: a WHO systematic analysis. Open access under CC BY-NC-ND license. www.thelancet.com/lancetgh Vol 2 June 2014.
19. จินตนา พัฒนพงศ์ธร และคณะ. การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพัฒนาการ เด็กปฐมวัยไทย ครั้งที่ 6 พ.ศ. 2560. นนทบุรี : กลุ่มสนับสนุนวิชาการและการวิจัย สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย. 2560. ISBN (e-Book)978-616-11-3936-0.
20. นิตยา คชภักดี และอรพินท์ เลิศอวีศดาตระกูล. คู่มือการฝึกอบรมการทดสอบพัฒนาการเด็กปฐมวัย. ฉบับแก้ไขปรับปรุง ครั้งที่ 4. นครปฐม: สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว; 2556.
21. ศูนย์อนามัยที่ 3 ชลบุรี.สถานการณ์พัฒนาการเด็กปฐมวัย เขตสุขภาพที่ 6.ครั้งที่1.ชลบุรี:บางแสนการพิมพ์;2558.